

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams: \$2.00
Amerikoje
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusl metų: \$1.25
Amerikoje
Kanadoje ir kitur už Suvenyto Valstijų \$1.50

Apkeleivius kainą klausit laisvai. Kreipiantis su kokias nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 18

Keleivio Telefonas
800th Boston 3971

SO. BOSTON, APRIL-BALANDŽIO 30 D., 1941.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
800th Boston 3971

METAI XXXVI

AMERIKOS KARO LAIVAI SAUGOS KELIĄ PER ATLANTĄ

GAL TEKS MUŠTI NAČIUS IŠ GRENLANDIJOS.

Vokiečiai grąšina, kad visi Amerikos laivai bus skandinami.

Pereitą penktadienį prezidentas Rooseveltas pareiškė spaudai, kad Amerikos karo laivynas jau pradėjo patroliuoti Atlantą, ir tas patroliavimas eis per visas "septynias jūras". Paklaustas spaudos atstovų, kokių tikslų tai daroma, prezidentas paaiškino, kad tikslas yra Amerikos apsauga. Karo laivai žiurėsia, ar koks priešas nesiartina prie Amerikos pakraščiu. Pastebėję tarp Anglijos ir Amerikos priešų laivų, jie tuoj duos jam apie tai žinią radijo bangomis. Jeigu priešas ant jūrų nesimatyti, tai jie duos žinią, kad kelias tarp Amerikos ir Anglijos atdaras. Šitai patrolei busi vartojami ir laivyno orlaiviai, kurie gali plačiau ir greičiau apžvelgti jūras.

Aišku, kad šita jūrų patrolė yra įvedama tam, kad laivai, kurie gabena Anglijai pagalbą, žinotų kada galima plaukti, o kada reikia vengti pavojaus. Iki šiol jie plaukdavo akla, nežinodami kas jų laukia priešaky, ir todėl labai dažnai būdavo užpuoliami ir skandinami. Eina gandai, kad 40 procentų siunčiamos Anglijai pagalbos iki šiol buvo nuskandinamos. Bet duoti siunčiamoms Anglijai ginklams Amerikos karo laivyno apsaugą būtų pavojinga, nes tuomet neišvengiamai tekėtų susidurti su vokiečių laivais ir reikėtų juos šaudyti, o šaudymas reikštų karą. Rooseveltas jį karo nenori. Todėl sugalvota įvesti visų pirma Atlanto patrolę. Tokios patrolės laivai Anglijon neplaus ir nieko nelydės. Jie plauktos atvirom jūrom vien patys. O plaukioj atviromis jūromis gali kiekvienos valstybės laivai. Vokiečiai jie nekludys ir vokiečiams

Vokiečių Nuostoliai Graikijoje Baisys.

Nors vokiečių armija negalėjo įgyvendinti savo planų, graikų ir anglų jėgos Balkanuose, bet jai tas kainavo baisiai brangiai. Kraštas čia labai kalnuotas, kur daug lengviau gintis, negu atakuoti. Todėl užpuolikai nuostoliai buvo nepaprastai dideli. Graikai apskaito, kad vienoj tik Graikijoje 75,000 vokiečių buvo užmušta ir apie 200,000 sužeista. Vietomis nacių lavonais buvo užlyginti tarpkaimiai, sausakimšai užkimštos upės. Anglai gi sako, kad jie sunaikino nemažiau kaip 200 vokiečių orlaivų. Pereitą ketvergą vokiečių šarvuotųjų divizijų norėjo paimti Oetos kalną, kur buvo įsitvirtinęs naujagimė anti-tankų skyrius. Čia buvo sudaužtos 23 vokiečių tankos ir puolimas atremtas.

Nori 80,000 Orlaivų Per Metus.

Iki šiol Amerikos valdžios tikslas buvo pakelti orlaivų gamybą tiek, kad per metus būtų galima pastatyti 50,000 naujų lėktuvų. Dabar armijos vadovybė nusistatė pakelti gamybą iki 80,000 orlaivų per metus. Tam tikslui pasiekti reikia daugiau išplėsti orlaivų pramonę, reikia pastatyti daugiau dirbtuvių, daugiau darbo įrankių ir mašinų ir daugiau išlavinti mechanikų. Pinigų tam reikalui jau yra paskirta. Mokymus ruošia mechanikus, kompanijos stato naujus fabrikus, o karo aviacija ruošia daugiau lakunų. Jeigu tik Anglija galės kokių metus išlaikyti, iki tie orlaiviai galės ją pasiekti, tai visą Hitlerio karo mašiną bus galima susprogdinti į dulkes.

Dabartiniu laiku Amerikoje yra statomi du nauji fabrikai bombonešiams gaminti; penki fabrikai orlaivų motorams gaminti, ir trys nauji fabrikai ginklams gaminti. Be to, kone visi didesni automobilių fabrikai yra paverčiami orlaivų dirbtuvėmis.

Naciai Dabar Imsi Gibraltarą.

Londono nujauciam, kad dabar vokiečiai puls Gibraltaro tvirtovę, kuri yra įtaisyta Pietų Ispanijos uolose ir saugoja Anglijos laivų kelią siauriosios Vidurinės jūros vietoj, būtent tarp Ispanijos ir Afrikos. Gibraltarą vokiečiai gali užpulti iš Ispanijos. Todėl jie jau pareikalavę, kad Francūzija praleistų jų armiją Ispanijoje. Francūzija, žinoma, turės sutikti, nes kitaip vokiečiai galės užimti ją visą ir tuomet pereis Ispanijon leidimo nesiklauso.

Nuajaudami savo Gibraltaro tokį pavojų, anglai nusuntę tai tvirtovę ginti lordą Gortą, vieną gabiausių savo karvedžių, kuris pernai išgelbėjo 335,000 kareivių iš priešų slaptų Belgijoje.

ETIOPIJŲ PAIMTA PASKUTINĖ ITALŲ TVIRTOVĖ.

Pereitą nedėdienį anglai jau užėmė Dessie, paskutinę italų tvirtovę Etiopijoje. Dabar liko tik dvi pozicijos, kuriose fašistai dar tebestovi, tai Gondar, apie 250 mylių į šiaurės vakarus nuo Addis Ababos, ir Jimma, apie 160 mylių į pietų vakarus nuo Addis Ababos.

LIEPĖ SUMINTI JURIŲ BANDITUS.

Anglų ir laisvųjų olandų laivams yra įsakta sugauti ir suminti ginkluotus vokiečių laivus, kuriems vadovauja vokiečių kapitonas Felix von Luckner. Tokių laivų Pacifiko pietuose esą 12. Jie užpuola ir skandina prekybos laivus.

NACIAI PULSIĄ KRETA.

Zinios iš Berlyno sako, kad dabar naciai atakuosią Kretos salą, kurion persikėlė Graikijos karaliaus ir dalis anglų armijos.

Riausės Lindbergho Prakalbose.

Išsivadėjo Amerikos pulkininko rangas, bet neišsivadė Hitlerio medalio.

Penktakojų organizacija, pasivadinti "America First Committee", pereitą savaitę New York'e buvo surengęs Lindberghui prakalbą, kurs vežiojasi kišenių Hitlerio medalį ir agituoja, kad Amerika neduotų Anglijai pagalbos. Prie salės pasirodė apie 100 žmonių su plakatais prieš Lindberghą ir Hitlerį. Komunistai su naciiais tuoj puolė tuos žmones mušti ir kilo riaušės. Buvo sukrūvinta daug nosių ir keletas žmonių buvo visai narmušta. Bet policija greitai besimušančius išskirstė. Kai atvyko salen Lindberghas, "penktakojai" įtaisė jam dideles ovacijas. Komunistai su naciiais plojo jam 4 minutes. Lindberghas bauriai kalbėjo prieš Angliją ir tvirtino, kad Hitlerio karas "jau laimėtas".

Dėl šitos fašistinės propagandos, prieš Lindberghą labai pasipiktino Amerikos visuomenė ir spauda. Jį pamerkė ir prezidentas Rooseveltas.

Pasijutęs, kad per daug išsišoko, Lindberghas šį pamedė rezignavę iš armijos aviacijos atsargos pulkininko rangos ir grąžino savo laipsnį prezidentui Rooseveltui. Bet Hitlerio medalio šitas begėdis negrąžino. Jis sakosi esąs "pirmutinis amerikonas", priklauso prie "America First" penktakojų.

Sirijoj Kruvini Sumišimai.

Nuo pereitojo pasaulinio karo Sirija yra pavesta globoti francūzams. Ji guli tarp Turkijos, Irako ir Palestinos, apgyventa arabų ir turkų. Paskutinėmis dienomis tenai prasidėjo bruzdėjimas, kurio tikslas, kaip rodos, yra pasiliusuoti nuo francūzų valdžios. Gyventojai pradėjo pulti malonus, grobti miltus, naikinti turta. Francūzai daug riaušinių areštavo. Tuomet arabai puolė kalėjimą ir policijos nuovadą. Policija pradėjo šaudyti. Hamos mieste 5 žmonės buvo užmušti ir 15 sužeista. Panašių sumišimų buvo ir Alepo mieste. Gatvėmis dabar važinėja francūzų tankos.

BULGARAI APIPLĖŠE GRAIKIJS KAIMUS.

Graikų valdžia dabar praneša, kad paskui vokiečius Graikijon įsiveržę bulgarai elgėsi kaip tikri plėšikai. Jie mušė, terorizavo kaimiečius ir plėšė jų turta. Šito bulgarų žveriskumo graikai niekados neužmiršią.

RUSAI RUOŠIA KARO PRATIMUS UKRAINŲ.

Iš Maskvos pranešama, kad Ukrainos pietuose rusų armija šį pavasarį daro didelių manevrus. Ji mokina statyti tiltus, keltis per upes keltais, statyti minas, šnipinėti ir daryti kamuflažą.

Vokiečiai Užėmė Graikų Sostinę.

Graikijos sostinė Atėnai su 700,000 gyventojų jau vokiečių rankose. Priešo gaujos su tankom ir kitais karo pabūkiais užėmė istorinį Graikijos miestą pereitą nedėdienio naktį. Graikų ir anglų armijos miesto negynė, nes nenorėjo, kad jis būtų sunaikintas. Ir vokiečiai nedrįso Atėnus bombarduoti, nes anglai buvo paskelbę, kad jeigu nors viena bomba bus numesta į Graikijos sostinę, tai jų, anglų, orlaiviai tuoj bombarduos Romą.

Graikijos valdžia su karalium persikėlė į Kretos salą. Į tą salą kelias iš Graikijos ir anglų armija. Berlynas skelbia, kad daug laivų su anglais nuskandinę vokiečių orlaivai. Nors žinios sako, kad atskiri graikų ir jugoslavų burliai, pasitraukę į kalnus, tebedaro ant priešų užpuolimus, tačiau karas Balkanuose jau reikia skaičiuoti pabaigtu. Į kelias savaites buvo sunaikintos da dvi valstybės — Jugoslavija ir Graikija. Dabar ateina eilė Turkijai ir Rusijai.

ETIOPAI VEJA ITALUS IŠ ADDIS ABABOS.

Šio panaudėlio vakarą Etiopijos sostinė Addis Ababoj įvyko didelis viešas etiopų mitingas ir per radiją buvo paskelbta 250 italų vardų, kurie pirmutiniai įsivejami iš to miesto. Tarp jų yra daugiausia Mussolinio slapstosios policijos šnipų ir fašistų partijos komisarų. Visi tie niekšai bus uždaryti koncentracijos stovykloj. Nuo dabar jau kas savaitę busi suimama ir uždroma koncentracijon jo 1000 buvusių Mussolinio bernų.

SUSIŠAUDYMAS SU NEW YORKO BANDITAIS.

Trys ginkluoti banditai pereitą savaitę New York'e užpuolė atletų klubą ant 19-to aukšto, bet negalėdami į vidų įsibraiuti, sumušė revolveriais merginą tarautoją ir leidosi bėgti. Iš bėgo gatvės su ištrauktais revolveriais. Pamatė policija ir pradėjo vyti. Prasidėjo šaudymas. Policija šaudė į banditus, o banditai bėgdami šaudė atgal. Vienas policininkas krito persautas, ir vienas banditas nusišovė, kai pamatė, kad jį sugaus. Kitas plėšikas buvo suimtas, o trečias pabėgo.

TURKAI KRESIJA LAIVUS DARDANELIUOSE.

Turkai paskelbė, kad jie stabdysią ir krėsią visus "asies" laivus, kurie plauks per Dardanelius, kad negabentų per neutralę Turkiją karo medžiagos ar kareivių. Bet yra žinių, kad jau keli vokiečių transportai iš Juodos Jūros perėjo Dardaneliais į Viduržemį, ir turkai jų visai neužkabino.

FAŠISTAI PUOLA ŠVEICARIJĄ.

Italijos fašistų spauda pradėjo atakuoti Šveicariją, kad ši nepritaria Romos-Berlyno-Tokijo "asiai".

KAPITALIZMO IDEOLOGAI PRANAŠAUJA 'REVOLIUCIJĄ'

JIE NUSIGANDO ORGANIZUOTŲ DARBININKŲ.

Grumoją ištraukti kapitalus iš pramonės ir padaryti "didžiausią depresiją."

Viena biznio informacijų firma, kuri teikia kapitalistams žinių kas vyksta pasauly ir aiškina kaip tie įvykiai gali atsiliepti į kapitalistinį biznį, šią savaitę išleido gądinantį aplinkraščių, kad šių dienų įvykiai Amerikos pramonę gali priversti prie "revoliucijos", arba gali pasibaigti "didele depresija." Tie įvykiai, tai darbininkų streikai ir pramonės paraližiavimas, sako šita informacijų firma. Ji stato pavyzdžiu Detroitą, kur Fordas buvo priverstas "kapituliuoti" darbininkų unijai. Turėjo kapituliuoti ne tik tai Fordas, bet nusilenkė ir federalinė valdžia ir Michigano valstija.

Sie reiškiniai Amerikos bizniui esą daug pavojingesni, negu Graikijos kapituliacija Balkanuose. Kuomet pramonė pradeda šeiminkauti ne pramonės šeiminkai, bet minios agitatoriai, sako ši firma, tai pasekmėje gali but tik suirutė ir skurdas, kaip Sovietų Rusijoj.

Jeigu dalykai eis taip toliau, sako šitie "pranašai", tai Amerika galėsianti susilaukti revoliucijos. O jeigu revoliucija ir neįvyktų, tai

Kurioj Valstijoj Geriausi Uždarbiai?

National Industrial Conference Board surinko ir paskelbė statistiką, kuri parodo, kad daugiausia žmonės uždirba nedideleje Connecticut valstijoj. Kiekvienai gyventojui galvai pereitais metais pajamų išpuolė:

Connecticut valst. \$818.
New Yorko—\$816.
Delawarės—\$780.
Nevados—\$771.
Californijos—\$734.

Toliau iš eilės seka: New Jersey, Massachusetts, Illinois, Wyoming, Washington, Michigan, Ohio ir Maryland. Bendrai imant, daugiausia žmonės uždirba Atlanto pakrasty.

WHEELERIS SU PENKTAKOJAI.

Senatorius Wheeleris eina ranka rankon su "America First" penktakojais. Jis sako jiems prakalbą ir atakuoja prezidentą Rooseveltą, kam jis remia Anglijos kovą prieš Hitlerį. Jei Hitleris laimės, senatorius Wheeleris be abejoj, gaus iš jo dides medali, negu Lindberghas yra gavęs.

GRAIKIJS LAIVAI ANGLAMS.

Graikijos atstovas Kairoj pareiškė, kad visas Graikijos prekybos laivynas, kuris turi apie 6,000,000 tonų talpos, dabar pereina Anglijos tarnyon.

JIE NUSIGANDO ORGANIZUOTŲ DARBININKŲ.

kapitalistai turėsią ištraukti iš pramonės savo kapitalus ir nedaryti jokių investicijų. Be kapitalo nebus kas duoda pramonei užsakymus ir nebus kas moka darbininkams algas. Pasidarys tokia depresija, tokia anarchija, kokia po didžiojo karo buvo pasidariusi Italijoj, kuomet bolševikai tenai užėmė fabrikus. Italijoj šita bolševikų anarchija pagimdė Mussolinį ir fašizmą. Turėsiąti ir Amerikoje gimti nauja spėka "mobokratijai" suvaldyti, jei demokratija bus apsileidusi.

Tai taip į Amerikos ateitį žiuri kapitalizmo pranašai.

Angliakasių Streikas Pasibaigė.

Šį panaudėlių pasibaigė minkštųjų anglų kasyklose streikas, kuris buvo išmėtes iš darbo 400,000 mainerių ir tęsėsi 28 dienas. Maineriai laimėjo \$1 daugiau algos į dieną ir kai kurių palengvinimų. Šiaurės valstijų kasyklos senai jau sutiko tuos mainerių reikalavimus išpildyti, bet priešinosi pietų kasyklos. Unija gi nenorėjo pradėti darbo iki nepasirašys visos kasyklos, nes visas jas kontroliuoja tas pats kapitalas. Pagaliau prezidentas Rooseveltas pavartojo savo spaudimą, ir šį panaudėlių pasidavė visos kasyklų kompanijos. Šio utarminko ryta maineriai jau pradėjo grįžti į darbą. Dėl anglies stokos jau buvo pradėję stoti kai kurie fabrikai.

KALBA APIE ALGŲ "IŠALDYMĄ."

Kapitalistų spaudoj jau pasirodė reikalavimų, kad Washingtono valdžia "išaldytų" darbininkų algas, taip kaip "išaldė" anglies ir plieno kainas. Jeigu negalima kelti kainų, sako kapitalistų organai, tai neprivalo ir algos kilti. Jų manymu, algų "išaldymas" automatiškai padarytų galą visiems streikams. Jei tada kiltų kur streikas, tai jau jį būtų galima aiškinti kaip "sabotažą prieš valstybę."

PLIENO FABRIKAI UŽSIDARO.

Dėl minkštųjų anglų stokos jau pradėjo stoti kai kurie plieno fabrikai. Devyniolika jų pranešė Karo Departamentui, kad šią savaitę jie turėjo anglies tik dviem dienom, o 16 fabrikų raportavo, kad jie turės sustoti už 4 dienų, jeigu negaus daugiau kuro. Tuo tarpu gi CIO angliakasių unija neleidžia mainierių dirbti, ir tiek, nors penkių valstijų kasyklos sutinka išpildyti visus jos reikalavimus.

KRAJEVSKIS NUTEISTAS IKI GYVOS GALVOS KALEJIMAN.

New Haven, Conn.—Lenkas S. Krajevskis, kuris nušovė savo žmoną, buvo nuteistas kalėjiman iki gyvos galvos.

APZVALGA

KAM YRA NAUDINGA RUSIJOS-JAPONIJOS SUTARTIS.

"Keleivijje" mes jau rašėme, kad ta sutartis, kurią per Velykas Maskvoje Stalinas pasirašė su Japonijos užsienio reikalų ministru Matsuo, yra plėšikų sutartis apiplėšti Kiniją. Be to, ta sutartis duoda Japonijai laisvas rankas pulkti Pacifiko vandenynė Amerikos ir Anglijos interesus.

Šitaip tą sutartį supranta ir "Naujienos," kurios sako:

"Japonijos užsienio reikalų ministras, Yosuke Matsuo, sugrįžo iš savo ilgos kelionės į Tokio—ir buvo priimtas, kaip herojus". Ka gi jisai tokio herojiško atliko?

"Pasirašė abipusio neutraliteto" paktą su Maskva. Už šią jo laimėjimą Tokio publika pasitikio jį su didžiausiu entuziazmu. Reiškia, tas paktas yra naudingas Japonijai. O jeigu jisai yra naudingas Japonijai, tai jisai negali būti geras Kinijai, Anglijai arba Amerikai.

"Japonijos publikos demonstracija paremia tą nuomonę, kad Maskvoje įvyko susitarimas tarp totalitarinių valdžių prieš demokratijas.

"Stalino agentai stengiasi tai nuneigti. Bet faktai kalba patys už save. Pirma negu Matsuo nuvyko į Maskvą, jisai matėsi ir tarėsi su Hitleriu ir Mussoliniu. Todėl jo susitarimas su Stalinu buvo padarytas su nacių ir fašistų žinia ir pritarimu. O jeigu taip, tai koks tas paktas gali būti, jei ne priešingas demokratijai reikalui?"

"Demonstracija Tokio, sugrįžus Matsuo, šita faktą tik patvirtina."

Kinijos ambasadorius Washington, D-ras Hu Si, irgi pasakė, kad rusų-japonų sutartis "yra didelis apsigyvimas Kinijai." Kinija nepripažįsta japonams ne tik vėliausiu užkariavimų Kinijoje, bet nepripažįsta jiems nei Mandžurijos, kurią japonai yra pagrobę seniau. G šita Maskvos sutartimi Stalinas pripažino Mandžuriją Japonijos imperialistams, o japonai pripažino Rusijai išorę Kinijos Mongoliją, visai neskleidami pačios Kinijos sutikimo. Taigi ši sutartis yra aiškus bandytis sąmokslas apiplėšti savo kaimyną.

Maskvos "Pravda" nori "išaiškinti," kad ši sutartis neturinti jokių tikslų prieš kitas valstybes, tik pagerinti santykius tarp Sovietų Rusijos ir Japonijos. Iš "dviejų priešų" ji padaranti "du draugu."

Bet japonų spauda daug atviresnė ir pasako aiškiai, kad ši sutartis yra "smugis Jungtinių Valstijų veiksmams ir politikai Pacifiko vandenynė."

Kaip praneša iš Tokio "New York Times" korespondentas—

"Japonijos spauda vienbalsiai reiškia tokia nuomonę, kad šita Maskvos sutartis yra dramatiška Romos-Berlyno-Tokio asies pergalė ant Anglijos ir Amerikos, nes ji visiškai pakeitė pasaulio situaciją."

Japonijos imperialistų dienraštis "Niši Niši" sako:

"Šitoj sutarty yra ta pasaulinės reikšmės paslaptis, kad Sovietų Rusija ne tik tampa Romos-Berlyno-Tokio asies pusnarys ir paliausuoja Japonijos rankas vykinti savo programą Tolimuose Rytuose, bet kad ji ruošiasi visai prisidėti prie asies ir dalyvauti pasaulio pasidalinime."

Toliau "Niši Niši" tęsia:

"Tas apsaugoja Japoniją nuo karo dviejuose frontuose, tai yra, nuo karo su Amerika ir su Sovietų Sąjunga... Be to, ši sutartis užkerta kelią Rusijos susitarinimui su Amerika, ko taip atkakliai siekė Washingtono valdžia."

Taigi nežiurint kaip Maskvos agentai Amerikoje šią sutartį aiškina, japonai pasako atvirai, kad šita sutartis yra didelis jiems laimėjimas. Viena, ji pripažįsta jiems Kinijos apiplėšimą, o antra, ji apsaugoja jų užnugarį, jeigu jiems reikėtų kariuotės su Amerika. Ir pagaliau japonai pasako, kad Maskva jau atsisėdė į Romos-Berlyno-Tokio bandytų kompaniją.

PENKTAKOJAI NUSI- IMA KAUKE.

Rašydamos apie tuos sutvėrimus, kurie sakosi esą priešingai karui. "Naujienos" sako:

"Vadinamieji 'izoliacionistai' ligšiol vis sakydavo, kad jiems rupi pirmiausia apginti Ameriką, todėl jie esą priešingi ginklų siuntimui į Angliją. Bet pastaruoju laiku jie darosi atviresni.

"America First" komiteto numylėtas oratorius, senatorius Wheeler, pasakė spaudos atstovams, kad Jungtinės Valstijos privalo būti pasirošiusios santykiu su Hitleriu. Jeigu Hitleris laimės karą, kitas 'izoliacionistų' šulas, senatorius Nye aną dieną išreikšė savo nuomonę apie tai, kas būtų, jeigu Anglija būtų sumušta. Jeigu britų imperija būtų sunaikinta, sako jisai, tai Amerikai nebūtų jokio nuostolio; Amerikai būtų dar geriau, nes britų imperija visomet buvo 'stipriausias Amerikos kompetitorius'."

"Tie ponai nusiima maskas. Jų tikslas yra ne apginti Ameriką, bet padėti Hitleriui sumušti Angliją. Gerai, kad nors dabar jie tai atvirai pasako. Visuomenė žinos, kad ji turi reikalą su 'penktąja kolona'."

Taip, "penktoji kolona," tai tikrasis tų išdavikų vardas. Veikliausias iš tų "penktakojų" šiandien yra Lindberghas. Kol kas jis Hitlerio medalį nešiojasi kišenėje; bet jei tik komunikacijai paimtų čia viršų, jis tuoju prisiegtų jį prie savo krutinės.

"TA PATI ISTORIJA."

"Laisvės" 98-tame numerio Bimba rašo:

"Dabar paaiški, kad ir Jugoslaviją suėdė ne vien nazių galinga armija ir ginklai. Viduje buvo gerai paruošta pardavikų gauja. Tai ta pati istorija, kaip su Norvegija."

Ir ta pati istorija, kaip su Lietuva. Lietuvoje taip pat atsirado pardavikų gauja, kuri pardavė savo tėvynę svetimiems atėjūnams. Bet apie Lietuvą Bimba bijosi užsiminti, nes čia pardavikų gauja buvo jo paties plauko.

NAUJAS KOMISARAS LIETUVOJE.

Tenka patirti dar apie vieną "laisvosios" Lietuvos komisarą. Butent, komunalinio ūkio komisaro pavaduotoju paskirtas "tovarišč" Astafjev.

Kažin, iš kokios gubernijos tas "tautos sunus" atsirado?

New Yorko ir New Jersey Lietuvių Organizacijų Konferencijos Protokolas

1. Konferenciją atidarė SLA Penkto Apskričio valdybos pirmininkas, S. Strazdas 11:30 val. ryte, paaiškindamas, kad šią konferenciją suaukė SLA Penkto Apskričio valdyba, įpareigota apskričio suvažiavimo, įvykusio šių metų sausio mėnesį.

2. Į mandatų komisiją pirmą paskyrė F. Vaitukaitį ir F. Milijū, lietuvių siuvely 54 skyriaus delegatus, ir V. Vizbarą. Lietuvių alumnų ir studentų delegatą.

3. Kol mandatų komisija su tvarkė mandatų, pirmininkas pakvietė pakalbėti SLA sekretorių dr. M. J. Viniką ir "Naujosios Gaidynės" redaktorių J. Stilsoną. Jie pasakė ilokas ir atitinkamas kalbas, kas liečia Lietuvos gelbėjimą nuo rusų okupacijos ir kas liečia išsilaikymą lietuvių tautos bendrai. Abiejų kalbos palydėtos gausiais aplošimais.

4. Mandatų komisijos vardu F. Vaitukaitis patiekė tokį raportą: visi konferencijos delegatų mandatai rasti tvarkoje. Viso konferencijoje dalyvauja 35 organizacijos su 99 atstovais, kurie atstovauja 4,501 nari.

5. Pirmininkas paskyrė Moterų vienybės atstovę Oną Valaitienę, Long Island Birutės merginų draugijos atstovę Aleoną Puolaitę ir Operetės choro atstovę Adelę Radišauskaitę prisagstytį atstovams ženklus, o SLA Penkto Apskričio sekr. P. Bajorui persaukiant draugijų, kuopų ir klubų užregistruotus delegatus, atsiliepė ir įsiregistravo šie: (Dėl vietos stokos buvom priversti delegatų vardus išleisti.—Red.)

6. Konferencijos pirmininku išrinktas S. Strazdas, o sekretorium—P. Bajoras.

7. Rezoliucijų komisijon išrinkti: dr. M. J. Vinikas, J. Stilsonas ir J. Buivydas.

8. Spaudos komisijon išrinkti: A. S. Trečiokas, V. Vizbaras ir V. J. Vyšnius.

9. Svarstant Lietuvos reikalus, V. J. Vyšnius įnešė, kad dienotvarkėn būtų įdėtas klausimas, ar ši konferencija galėtų pasveikinti Smetoną, kaip Lietuvos prezidentą? Nutarta šį reikalą pavesti Rezoliucijų komisijai; jei komisija tuo reikalui patieks rezoliuciją—tuomet svarstyti.

10. Nutarta įdėti į dienotvarkę klausimą apie vedimą kovos Amerikoje su pritariančiais Lietuvos okupacijai elementais.

11. Nutarta kiekvienam delegatui duoti tik 3 minutes ir tik vieną sykį kalbėti tuo pačiu reikalu.

12. P. Tiškus įnešė, P. Mačys parėmė, kad ši konferencija pasisakytų už šaukimą Amerikos lietuvių visuotinio seimo. Po plataus apkalbėjimo ir po gana gyvų diskusijų, įnešimas priimtas didžia balsų.

13. Nutarta padaryti pietums pertrauką iki 3 valandų.

Pirma sesija uždaryta 2 val. popiet.

Sesija antra:

Antrą sesiją pirm. S. Strazdas atidarė 3 val. popiet.

14. Įsiregistravo dar du delegatų.

15. Svarstomi Lietuvos gelbėjimo reikalai. Pasakoma ista eilė kalbų ir nurodoma budai, kaip padėti Lietuvos žmonėms atgauti savo tėvynę nepriklausomybę. Pareiškama daug minčių apie kovą su Lietuvos pavergėjų talkininkais Amerikoje.

Rezoliucija Amerikos Pre- zidentui:

The President of the United States, Washington, D. C.
Dear Mr. President:

The following resolutions were unanimously adopted by the Conference of the Lithuanian Societies of New York and New Jersey, held at the Lithuanian Citizens' Club Hall, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., April 20, 1941:

Resolved, that the delegates, at this conference, pledge their individual as well as collective loyalty and support to the President and entire Government of the United States to all their plans and acts to defend and to maintain the principles of the democratic form of our Governments of democratic peoples of the world;

Resolved, that the Conference of the Lithuanian Societies express its most sincere appreciation and warmest thanks to the President of the United States of America Franklin D. Roosevelt for his generous support of the Independence of the Republic of Lithuania by not recognizing the illegal annexation of the Republic of Lithuania which took place by the use of subterfuge and overwhelming armed forces of Soviet Russia against the will of the peaceful population of Lithuania.

Further be it resolved, that a copy of these resolutions be sent to President Franklin D. Roosevelt, to the Secretary of State, the Honorable Cordell Hull, and to the Minister Plenipotentiary of the Republic of Lithuania at Washington, D. C.

17. Rezoliucijų komisijos vardu dr. M. J. Vinikas perskaitė rezoliuciją pasmerkimui Lietuvos nelegalią okupaciją per Sovietų Rusiją. F. Vaitukaitis įnešė, J. J. Dulkis parėmė rezoliuciją priimti kaip skaityta. 20 gyvų kalbų, rezoliucija priimta vienbalsiai.

Rezoliucija Lietuvos klausimui:

Lietuvą, kaip nepriklausomą valstybę, yra kėsinamas nepateisinamas jėgos būdu ištrinti iš Europos žemėlapiu. Ją okupuvo vilgiųstės ir prigavystės būdu Lietuvos galingas kaimynas Sovietų Rusija. Tuoju bus metais laiko, kaip mūsų tėvų kraštą valdo raudonieji atėjūnai-smurtininkai. 1940 metų birželio mėnesį jie sudarė sąviskį šokinamų lėlių "vyriausybę" su Justu Paleckiu prieškalyje. Toji neva vyriausybė daro viską, kas jai iš Maskvos yra įsakoma daryti. Ji uždraudė visas partijas, kurios stoja už laisvę nepriklausomą Lietuvą, o legalizavo tik vieną komunistų partiją, kuri yra aršiausia nepriklausomos, demokratiškos ir laisvos Lietuvos priešų partija. Taip sudaryta vyriausybė "Lietuvos Socialistinė Tarybų Respublika," yra sudaryta prieš Lietuvos žmonių valią ir yra nelegali Lietuvos Respublikos okupantė.

Tie okupantai ir jiems tarnaujantis komunistinis gaivalas, nepaisydami žmonių valios, ginklų ir vilgiųstės prigrūžė mūsų tėvų kraštą prie Sovietų Rusijos. Lietuvos vidaus santvarka tapo susovietizuota, jos ekonominis gyvenimas sugriauštas ir krašto vaizdą paėmė į savo rankas atėjūnai iš Sovietų Rusijos. To viso pasekos dabar yra baisios. Mažiau kaip į metus laiko jie sunaikino visas normas galimybes bent kokio žmoniško pragyvenimo. Šiandien Lietuva yra didžiulis kalėjimas, o jos gyventojai—skurdą vergai. Jiems stokuoja pačių butonių gyvenimui reikmenų. Miestai neturi maisto ir aprūdalo; kaimai neturi gyvenimui reikalingų butinųjų. Viena žodžiu, Lietuvos žmonės šiandien gyvena dvasiniame ir ekonomi-

niame skurde ir priespaudoje. Visa to akyvaizdoje, New Yorko, New Jersey ir apieinkės draugijų, klubų bei kuopų konferencija, įvykusi balandžio 20 d., 1941 m., Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu svetainėje, 280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.—

1. Protestuoja prieš neteisėtą ir žiaurią Lietuvos okupaciją;

2. Reiškia pasipiktinimo tiems Lietuvos išdavikams, kurie sutiko būti Maskvos iranikais, pildydami okupantų užgaidas "seime" ir "valdžioje";

3. Pasizada teikti moralę ir materialę paramą Lietuvos žmonėms jų kovoje už atsteigimą laisvos, demokratinės, nepriklausomos Lietuvos;

4. Reiškia pasipiktinimo tiems, kurie čia Amerikoje teisingai padarytą skriaudą, ir ragina visus Amerikos lietuvius vesti su jais kovą;

5. Kviečia visus Amerikos lietuvius stoti į bendrą darbą ir kovoti už atgavimą Lietuvai laisvos, demokratinės nepriklausomybės;

6. Kol Lietuva netaps laisva ir nepriklausoma, mūsų šukis bus: "Laukan Lietuvos paveržėjai! Mūsų aukos, mūsų darbas, mūsų kova tol nesiliaus, kol Lietuva nebus išlaisvinta! Lai gyvuoją laisva, demokratinė, nepriklausoma Lietuvos Respublika!"

18. A. B. Strimaitis skaito savo pagamintą rezoliuciją pasmerkimui Paleckio "vyriausybę" už įkalinimą visos eilės Lietuvos darbuotojų ir valstybės vyrų, o jų tarpe ir buvusio Lietuvos prezidento dr. K. Griniaus. Įnešta perduoti Strimačio rezoliuciją Rezoliucijų komisijai geriau suredaguoti. Įnešimas priimtas didžia balsų. Perredaguota rezoliucija priimta didžia balsų.

Rezoliucija dėl Politinių Kali- nių kankinimo:

New Yorko, New Jersey ir apieinkės lietuvių organizacijų konferencija, įvykusi balandžio 20 d., 1941 m., Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., vienbalsiai pareiškia pasipiktinimą ir visų griežtumo protestuoja prieš neteisėtą Lietuvos okupantę, vadinamą Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos valdžią, dėl areštavimo ir įkalinimo istosios eilės Lietuvos veikėjų, o ypač buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus, o suimtajam dr. K. Griniui ir kitiems Lietuvos liudies veikėjams, pakliuvusiems po žiauria Lietuvos priešų leteną, reikią giliausią savo užuojautą. Konferencija reikalauja, kad kaip kiti veikėjai, taip ir dr. K. Grinius būtų palaiduoti iš kalėjimų.

19. Rezoliucijų komisijos vardu dr. M. J. Vinikas perskaitė rezoliuciją, kurioje nurodomi budai kovai už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą. P. Tiškus įnešė, F. Vaitukaitis parėmė rezoliuciją priimti kaip skaityta. Po plačių diskusijų, rezoliucija priimta vienbalsiai. Ji skamba taip:

Rezoliucija:

New Yorko, New Jersey ir apieinkės draugijų, klubų bei kuopų konferencija, įvykusi balandžio 20 d., 1941 m., Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., plačiai ir nuosekliai apsvačiusi dabartinę Lietuvos nelaimę, rado reikalingu ir nutarė įsteigti Lietuvos Gelbėjimo Komitetą, kurio tikslais bus:

(1) Vesti griežtą kovą už atgavimą Lietuvai politinės, ekonominės ir tautinės nepriklausomybės, laisvos demokratijos ribose;

(2) Kovai už Lietuvos nepriklausomybę naudoti šias priemones:

(a) Rengti masinius mitingus, prakalbas, apvaikščiojimus ir kitas tam tikslui atitinkamas priemones sulig reikalo;

(b) Informuoti Jungtinių Valstijų vyriausybę, kad jos parama kovoje už Lietuvos nepriklausomybę būtų kosekmingiausia;

(c) Steigti ir užlaikyti fondą, kuris gelbėtų paramos vertus Lietuvos tremtinius ir finansuotų vedamą kovą už Lietuvos nepriklausomybę;

(d) Minimas fondas susidės iš aukų, renkamų šios apylinkės visuomenėje, ir iš pajamų tam tikslui parengtose pramogose.

(3) Lietuvos Gelbėjimo Komitetas susidės iš žemiau nurodyto sąstato ir tvarkys šiais pagrindais:

(a) Ši konferencija išrenka komitetą iš 17 asmenų, kuris paskirstomas sekamai: (1) Komitetas iš 7, kuris rūpinsis aukų rinkimu ir šelpimu Lietuvos tremtinių. Jis taipgi stengsis prie šio darbo pritraukti dar ir tas organizacijas, kurios iki šiol neprisidėjo. Šio komiteto pareigą bus prižiūrėti ir kitų komisijų veikimą. (2) Propagandos komisija iš 5 seks politiška veikimą kas liečia Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir dalyvaus ten, kur bus reikalo dalyvauti. Ši komisija išdirbs ir sulig išgalių vykdyti planą vieninągi veikti bendrais Amerikos lietuvių reikalais. (3) Pramogų komisija susidarys iš 5 narių; jos pareigą bus rūpintis visokių pramogų rengimu; šaukti masinius susirinkimus, rengti prakalbas, demonstracijas, raginti draugijas daryti tą patį, rengti atžymėjimo dienas ir tt. Reikalui esant, visas sąstatas turi teisę šaukti nepaprastą konferenciją arba pasikviesti į pagalbą draugijų, kuopų ir klubų veikėjus.

(b) Atsiradus kurioje komisijoje ar vyriausiam komitete vakansijai, į tuščią vietą reikiama pareigūnų skaičių parenka tos komisijos ar vyriausio komiteto didžia narių iš veikėjų to organizacijų, kurios dalyvavo šioje konferencijoje, ir iš tų, kurios dar prisidės prie Lietuvos Gelbėjimo Komiteto vėliau.

(c) Konferencijoje išrinkti asmenys veiks per istisus metus, iki sekancijų metų balandžio mėnesio. Po metų laiko Komitetas sušauks metinę organizacijų konferenciją, kuri Lietuvos Gelbėjimo Komitetą užtvirtins arba išrinks naują.

(d) Lietuvos Gelbėjimo Komitetas veiks tol, kol bus reikalo veikti—kol Lietuva atgaus laisvą, demokratinę nepriklausomybę ar kol susiorganizuos vienas bendras kunas tokiam veikimui visoje Amerikoje.

(4) Dar toliau konferencija nutarė:

(a) Draugijos, klubai ir kuopos, dalyvavusios šiame suvažiavime ir prisidėjusios prie šio veikimo, po suvažiavimo bus pilnateisiai Lietuvos Gelbėjimo Komiteto nariai;

(b) Organizacijos nemokės jokių metinių ar mėnesinių duoklių į Lietuvos Gelbėjimo Komiteto išdą, o tik sulig išgalės teiks medžiaginę ir visokią kitokią pagalbą išrinktiems veikėjams siekti aukščiausiai išdėstyti Lietuvos Gelbėjimo Komiteto tikslų.

20. S. E. Vitaitis perskaito savo greitųjų pagamintą rezoliuciją, kuria nurodomi budai kovai su Lietuvos priešais Amerikoje. J. Stilsonas įnešė, A. Zilinas parėmė rezoliuciją perduoti Rezoliucijų komisijai perredaguoti. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

21. Vienbalsiai nutarta Lietuvos Gelbėjimo Komitetą rinkti viešu rankų pakėlimu, o taipgi ir kandidatus nominuoti tuo pačiu būdu. Septyni daugiausia gavę balsų sudarys Vyriausią Lietuvos Gelbėjimo Komitetą. Nominuota 14 atstovų, kurie balsuojant gavo balsų:

M. J. Vinikas, 44; S. Strazdas, 44; A. B. Strimaitis, 37; J. J. Dulkis, 36; J. Trečiokas, 29; B. Spudienė, 28; J. Glavckas, 27; A. S. Trečiokas, 22; A. Kriaučiukas, 19; V. F. Jankauskas, 18; A. Lukoševičius, 18; K. Jurgėla, 13; V. Ambrozevičia, 11.

22. Į Propagandos komisiją nominuota šeši, o penki daugiausia gavę balsų sudarys komisiją. Balsuojant, balsų už juos paduota sekamai:

J. Stilsonas, 36; P. Tiškus, 33; V. Bukšnaitis, 32; V. Ambrozevičia, 31; V. J. Vyšnius, 27; P. Mačys, 20.

23. Nutarta Pramogų komisiją rinkti akklamacijos būdu. Perstacius jų vardus, išrinkta šie atstovai:

J. Peterson, M. Adomaitienė, M. Ragauskas, P. Mikalauskas ir A. Kriaučiukas.

24. Įnešta ir nutarta parinkti aukų šios konferencijos išlaidoms padengti. Surinkta \$6.67.

25. P. Mikalauskas įnešė, V. Ambrozevičia parėmė, kad konferencija pasiųstų pasveikintą A. Smetoną, kuris dabar randasi Amerikoje. Po ilgokų ir karštų diskusijų, F. Vaitukaitis įnešė, J. J. Dulkis parėmė, kad šio reikalo nebalsuoti, ir šitas įnešimas priimtas visais balsais prieš 4.

26. Rezoliucijų komisijos vardu dr. M. J. Vinikas perskaitė pirmiau pasiūlytą ir jau perredaguotą S. E. Vitaitio rezoliuciją, kuria nurodomi budai kovai su Lietuvos okupacijos pritarėjais ir demokratijoms priešais Amerikoje. P. Tiškus įnešė, P. Mačys parėmė rezoliuciją priimti kaip perskaityta. Po diskusijų, rezoliucija priimta didžia balsų prieš du.

Rezoliucija:

1. Raginti visus lietuvius moraliskai ir medžiagiškai kovoti prieš penktosios kolonos žalinę Amerikos demokratijai ir Lietuvos laisviniui žygius. Ypatingai raginame visus sąmoningus lietuvių nieko bendra neturėti su Amerikos lietuvių komunistais, neremti jų spaudos nei parengimų, nes jie yra Amerikos demokratijos mirtini priešai ir Lietuvos nepriklausomybės žudytojai.

2. Patys pasizadame ir visus lietuvius raginame nieko bendro neturėti su tais biznieriis ir profesionalais, kurie remia komunistų veiklą Amerikoje. Taipgi raginame šalinti visus žinomus komunistus iš lietuviškų organizacijų vadovybės.

3. Patys pasizadame ir visus lietuvius raginame remti visomis išgalėmis tuos lietuvių biznieriis ir profesionalus, kurie nepalaiko jokių santykių su Lietuvos nepriklausomybės udytojais-komunistais.

4. Nutarta įpareigoti išrinktą propagandos komitetą, kad jis išpėtų lietuvių biznieriis ir profesionalus Brooklynė ir apieinkėje, kad jie liautusi rėmę komunistų išdavikiskus lietuvių tautai žygius. Kurie lietuvių biznieriis ir profesionalai tokio įspėjimo nepaklausys, tuos paskelbti lietuvių visuomenės žiniui kaip komunistų rėmėjus.

27. Dr. M. J. Vinikas įnešė, V. J. Vyšnius parėmė pavesti konferencijos prezidiumui sutvarkyti visas rezoliucijas su protokolu ir paskelbti spaudoje. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

28. Pirmininkas S. Strazdas, padėkojęs dalyviams už energingą reikalą svarstyti ir gerą užsilaikymą, konferenciją uždarė 7:15 val. vakare.

S. Strazdas, pirm., P. Bajoras, sekr.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Lietuvos Nepriegulbės Gynimo Konferencija buvo paskelbta. Dalyvavo New Jersey, New Yorko ir Brooklyno organizacijų atstovai.

Balandžio 20 kaip pusė po dvylikos St. Strazdas, SLA Penktos Apskričio įgaliotinis, atidarė Brooklyno A. L. P. Kliubo svetainėje susirinkusią draugijų atstovų konferenciją ir negaišiodamas laiko, paskyrė F. Milašauską, F. Vaitukaitį ir Vizbarą patikrinti suvažiavusių delegatų mandatus. Kol komisija tikrino delegatų liudijimus, St. Strazdas pakvietė Dr. Viniką ir J. V. Stilsoną pasakyti po prakalbą.

Dr. Vinikas savo kalboje pabrėžė, kad čia susirinko pašalinių draugijų, klubų ir kraucių unijos delegatai pasitarti, kaip jie gali pagelbėti mūsų broliams ir sesutėms Lietuvoje pasiūsiuoti iš po Sovietų Rusijos okupacijos jungo. Musų tėvų kraštas per šimtą penkiasdešimt metų buvo pavergtas Rusijos despotiškųjų carų. Laimėjus demokratines valstybes pereiną pasaulinį karą, susikūrė ir Lietuvos nepriklausoma valstybė. Tiesa, sako Dr. Vinikas, Lietuvoje nebuvo tikros demokratijos. Dėl to esame ir mes, čionykščiai Amerikos lietuviai, truputį kalti. Mes seimavoje prieš pereiną pasaulinį karą. Mes seimavoje karui prasidėjus. Bet mes n'pasakėme vieningai, kokios mes Lietuvos norime. Musų seimuose, musų seimose budavo visokių minčių. Vieni norėdavo autonominės Lietuvos respublikos, kiti monarchijos, tretie federatyvės socialistinės respublikos ir tt. Kiekviena grupė, kiekviena srovė norėjo savotiškos Lietuvos. Kada taltininkai laimėjo karą, musų Lietuva tapo nepriegulminga, bet jos viduje tvarka pasiliko Lietuvos politinių partijų ir politikierių rankose. Iš karto tvarkė demokratiskai. (Nebuvo jokio demokratiškumo. Po 1926 m. perversmo Lietuva valdė tik vienos partijos ir vieno "vado" diktatūra, lygiai taip kaip Rusijoje. — Red.)

Štai, mes turime jau antrą pasaulinį karą, antrą tautų pasidalinimą. Antrą demokratiskų ir diktatoriškų spēkų susikirtimą visu pasaulio plote. Šis antrasis pasaulio sukrėtimas yra skirtingas nuo pirmojo. Pirmajam susikirtimui ėjo obalsai už mažųjų tautų paluosavimą. Tą obalsį kėlė demokratiškesnės valstybės. Ir iš antros pusės ėjo vokiečių vedami teutonai užviešpatuoti ant viso pasaulio. Pastarieji pralaimėjo — laimėjo demokratines tautos ir iš jų laimėjimų išdygo visa eilė tautelių.

Bet karo pasėkoje, sako Dr. Vinikas, išliko diktatoriškos valstybės. Pirmoji gimė Sovietų Rusija. Antroji įsikūrė Italija. Vėliau pakrypo ton pusėn ir Vokietija. Tarpe diktatorių ir demokratinių valstybių buvo neįsivengiamas konfliktas, nes kur tik jos susitiko, visur buvo griežti skirtumai, priešingi supratimai valstybių santykiavime. To pasėkoje mes turime antrą pasaulinį karą. Kurioji pusė dabar laimės, sunku mums šiandien pasakyti.

Bet musų tėvynė Lietuva

jau okupuota. Ją valdo svetimieji. Prarado savo laisvę ir daugiau mažųjų tautų. Bet karas nebus amžinas. Jis eis visgi prie pabaigos. Demokratinės valstybės kol kas tų užgrobimų diktatorinėm valstybėm nepripažįsta. Amerikos prezidentas F. D. Rooseveltas musų delegacijai pareiškė, kad Lietuva neteko nepriklausomybės tik laikinai. Jis mano, kad karas pasibaigs ne užkariavimais, bet paluosavimais pavergtųjų kraštų. Jeigu taip, tai mes jau šiandien turime griežčiausia pasisakyti, kad mes norime ne tik nepriklausomos Lietuvos, bet **Nepriklausomos ir Demokratinės Lietuvos!** Šitokia linkme mes ir kalbėsime šioje konferencijoje. Ant tokių dėsnių mes daugiausiai apsisostime ir kuo ryžtingiausia pravesim programą už Laisvą ir Demokratinę Lietuvą!

D-rui Vinikui pareiškus šiuos demokratybės siekius, delegatai pritarė gausiais aplodimentais.

Antras kalbėjo drg. J. V. Stilsonas, "Naujosios Gdynės" redaktorius. Jisai nurodinėjo, kaip užimtus kraštus Sovietų Rusija jau rusina. Jis nurodė tą faktą, kad šimtus lietuvių rusai tremia Rusijos gilumon, o jų vieton atsiumcia rusus ir apgyvendina Lietuvoje. Mokyklose lietuvius mokytojus paluosuoja, o stato rusus. Kad ir menka Lietuvos pramonė, bet ir ten kemsami fabriku vedėjais atsiumti iš Sovietų rusai. Vienu žodžiu, visu tempu varomas rusinimo darbas Lietuvoje. Kurie tam nepasiduoda, įkalinami, arba sušaudomi. Jeigu rusinimo darbas Lietuvoje eis taip toliau, tai už dvidešimties metų Lietuvoje nebeliks lietuvių, o bus tik rusai.

Mes, sako drg. J. V. Stilsonas, neturime nuleisti rankų. Amerikoje yra vienas trečdalis lietuvių. Musų užduotis čionai turi but — išlaikyti lietuviybę! Jeigu mums čia Amerikoje reikia išlaikyti lietuviybę, tai mes turime nusistatyti prieš lietuvių tautos pardavikus, kurie visokiais budais gelbsti rusinti ir Amerikos lietuvius. Tiesa, jie irgi kalba apie "lietuviybę", bet apie tokią? Kuri įeina iš po Stalino bato. Jie džiaugiasi, kad dabar atkeliami rusai mokytojai į Lietuvą. Jie džiaugiasi, kad šimtai lietuvių ištremiami Rusijos gilumon. Jie džiaugiasi, kad musų brolius ir seseris atėjūnai areštuoja ir sodina į kalėjimus. Jie džiaugiasi, kad atėjūnai tremia musų tėvų žemę, naikina jų tradicijas, jų papročius. Kiekvienas lietuvis tiems Lietuvos pardavikams turėtų reikšti ko griežčiausi pasmerkima.

Bet yra biznierių ir profesionalų, kurie remia tų išdavikų (komunistų) spaudą. Duoda jai apgarsinimų. Eina į komunistų parengimus. Sveikina jų jubiliejus, jų suvažiavimus. Didžiama iš jų duodami desimtes komunikaciams, sykiu skaito: "ne tik lietuviams, bet ir lietuviams "patriotais." Kaip tuos biznierių ir profesionalus pavadinti, aš nežinau. Bet kartą ir dar kartą mes buvome griežti skirtumai, priešingi supratimai valstybių santykiavime. To pasėkoje mes turime antrą pasaulinį karą. Kurioji pusė dabar laimės, sunku mums šiandien pasakyti.

J. V. Stilsonas baigdamas prakalbą nurodinėjo, kad šioji konferencija yra reikš-

minga tuo, kad čia susirinko ne tik New Yorko ir Brooklyno didžiųjų draugijų atstovai, bet mes turime gražų lietuvių būrį ir iš New Jersey valstijos. Tiesa, mes čia susirinkę visokių pažiūrų: katalikai, socialistai, tautininkai ir bepartijiniai. Bet visi mes siekiame atkovoti laisvą ir demokratinę nepriklausomą Lietuvą. Bukime todėl tolerantiški ir gerbkime vienas kitą. Pirmiausiaioje vietoje statykime demokratinės Lietuvos valstybės ir jos nepriklausomybės reikalus, o ne kokių asmenų reikalus. Jeigu mes eisime ta kryptimi, mes nuveiksime didelius darbus šioje konferencijoje.

Pabaigus J. V. Silsonui kalbėti, mandatų komisija pranešė, kad konferencijoje jau yra 91 delegatas nuo 35 organizacijų, su 4,551 nariu. Prezidijuman išrinkta: St. Strazdas pirmininku, o advokatas Jurgėla jo pagelbininku; sekretorium — F. Bajoras ir S. Vitaitis jo pagelbininku. Rezoliucijų komisijon išrinkti: Dr. Vinikas, J. V. Stilsonas ir J. Buivdas. Į spaudos komisiją: Vizbara. Trečiokas ir Vyšnias.

Rezoliucijų komisija pagamino padėkos rezoliuciją prezidentui Rooseveltui dėl nepripažinimo Lietuvos okupantams. Ši rezoliucija priimta vienbalsiai. Smetonos kavalieriai pasiūlė priimti ir A. Smetonai padėkos rezoliuciją. Kilo nerimas. Kalba visa eilė delegatų. Kaip kurie sarkastiškai kertai: "Ar A. Smetonai reikia dėknoti, kad jis pabėgo iš Lietuvos?" Rezoliuciją komisija pastebi, kad A. Smetonos klausimu neverta kalbėti. A. Smetona atvyko į Ameriką ne su Lietuvos valstybės reikalais, bet su savo asmeniniais reikalais, ir komisija tuo reikalu nieko neturi.

Toks rezoliucijų komisijos pareiškimas nepatenkino dalį tautininkų. Tuli jų piktai puolė rezoliucijų komisiją. Bet radosi ir rimti tautininkų, kurie pasisakė tuo reikalu labai blaiviai. Jie pažymėjo: jeigu yra kuriuo klausimu nesutikimų, tai tu klausimų reikia vengti. A. Smetonos klausimu yra nesutikimų, ir mes to klausimu neturime kelti. Bet kur tau! Ultra tautininkai net Dr. Viniką "Pilotu" išvadino.

Pasiulyta antra rezoliucija, tai pasmerkimas okupantų, tai neteisėtą Lietuvos okupavimą. Šioji rezoliucija priimta vienbalsiai. Bet smetonininkai ir čia surado, kad reikalinga išreikšti užuojautą A. Smetonai. Bet ji jų pasiūlymus niekas nekreipė domės.

Trečioji rezoliucija tapo pasiulyta dėl D-ro Griniaus, kuris šiomis dienomis buvo suimtas ir įkalintas sovietiskais Lietuvos kalemjiman. Čia smetonininkai su Tysliava priešakyje užėmė "kairiausią" liniją, kad tokios rezoliucijos priėmimas reikš J. Paleckio valdžios "pripažinimą." Reikš, jeigu suėmė vieną žymiausių musų Lietuvos veikėjų ir demokratiui būdu išrinktą 1926 metais Lietuvos prezidentą, tai ju reikia išsižadėti ir palikti J. Paleckio ir Dekanozovo kalemjime. I ju argumentus Dr. Vinikas ir kiti labai tinkleamai atsakė, kad jie jiško konferencijoje priekabių, o daugiau nieko.

Ketvirtoji rezoliucija tapo pasiulyta, kad išrinkti iš septynių narių veikintį komitetą, kuris rūpintųsi kelti finansus Lietuvos ne-

Rooseveltukas Su Antra Žmona

Šiomis dienomis vyresnysis Rooseveltas sunus vedė jau antrą žmoną (su pirmąja persikyrė). Jis paėmė Romele Snideraitę, — amerikankę mėsę, kuri slaugė jį ligos metu. Tačiau neilgai ir su šita gyveno, nes šiomis dienomis įstojo jūrininkų korpusan ir turėjo su ja atsiveikinti, žinoma, ne ant visados.

priklausomybės atgavimo reikalams ir gelbėtų tuos lietuvius, kurie nukentės nuo raudonojo teroro Lietuvoje.

Čia musų smetonininkai (žinoma, ne visi) galutinai išstojo prieš. Jie nurodė, kad toks finansų rinkimo ir gelbėjimo pabėgėlių komitetas jau esąs įkurtas, ir jį kontroliuoja Kl. Jurgelio, X. Strumskis, Jurgėla, Tysliava ir dar kas. Tas komitetas išregistravęs valdžioje ir niekas kitas "negalys" rinkti Lietuvos žmonių nuo raudonojo teroro aukas, kaip tik tas komitetas. Didžiama delegatų gaudžiai nusijuokė ir pastatė klausimą: kas toki komitetą įgalioja? Kas jį rinko? Jonas Jurgėla ir Tysliava ant tu paklausimų nieko neatsakė. Rezoliucija nustatanti komiteto veiklą tapo priimta didžiulius balsų.

Priimta rezoliucija smerkianti musų lietuviškus penktakojus.

Išrinktas svarbiausias komitetas iš septynių: A. B. Strimaitis, St. Strazdas, J. Glaveckas, B. Spudienė, Trečiokas, Trečiokienė ir rodos P. Tiskus. Išrinkti penki propagandos komiteto nariai ir penki parengimų nariai. Su tuo ir konferencija užsibaigė. Baigiantis konferencijai, konferencijos sekretorius pranešė, kad delegatų iš viso dalyvavo konferencijoje 114 nuo 49 organizacijų atstovaudami 5347 narius.

Konferencija patvarkė, kad dalyvavusios organizacijos konferencijos duoklių nemoka į Lietuvos Nepriegulbės Gynimo komitetą, o tik reikale to komiteto darbuotė paremia materialiai ir moraliai. Kaip eis veikimas už Lietuvos nepriklausomybės atsteigimą, tai priklaus nuo to, kiek Amerikos lietuvių visuomenė jį remis. Žinoma, dalis veiklos priklausys ir nuo to, kaip išrinktasis komitetas darbuosis. Jeigu komitetas imsis rimto darbo už Lietuvos valstybės išlaisvinimą iš po okupantų jungo, o ne ginčy-

sis apie A. Smetoną ir jo ai-nius, bus šiokių tokių pasekmių. Bet jeigu pradės taisyti dėl A. Smetonos ir jo pasekėjų interesus — pasekmės bus prastos.

Vytautas Katilius.

Kas Mums Rašoma

Brooklyn, N. Y. — Have-meyer ir North 5th gatvių kertėj yra įrengta lietuvių mokinių paveikslų parodėlė. Ji užsidarys 4 gegužės. Todėl kas norėtų pažiūrėti paveikslų, tegul ateina prieš 4 gegužės. Paroda atdara nuo 7 iki 10 val. vakaro, o šeštadienį ir sekmadienį — nuo 3 val. popiet.

Detroit, Mich. — Tautininkai čia buvo surengę p. Tumbelienei prakalbą ir savo lapeliuose kėlė jos nuopelnus Lietuvoje. Bet amerikiečiai žino, kaip Smetonos Tubelio diktatura spaudė Lietuvos ukinkus ir persekiojo pirmieiviskas darbininkų organizacijas. Tada tie ponai apie amerikiečius norėdavo nei kalbėti, o dabar pasidarė geri. Amerikos lietuviams geriausia laikytis nuo Smetonos kompanijos ištolo ir nieko bendra su ja neturėti. — Tautietis.

Lewiston, Me. — Čia mirė Charles Martinkus, vos sulaukęs 22 metų amžiaus jaunuolis. Buvo stiprus ir energingas vaikinys, bet susirgo ir reikėjo daryti dvi operacijas. Antros operacijos velionis neišlaikė. Jo kunas buvo apklotas gelėmis, kurių prinešė netik lietuviai, bet ir amerikoniai. Visi palydėjo velionį į Oak Hill kapines ir tenai atsisveikino. Dabar velionies kapą šil-davo pavasario saulutė ir žaliuoja žolė, tik nusiminę jo draugai ir giminės. Tėveliams ir giminėms reikiama gili užuojauta.

Korespondentė M. D.

Brooklyne mirė Teklė Joneliūnienė. 49 metų amžiaus moteris. Velionė prigulėjo prie komunistų.

LIETUVIŲ VAIKAS NUTEISTAS VISAM AMŽIUI KALEJIMAN.

Chicago, Ill.

Pas mus plačioje Chicagoje pasitaiko visokių naujienų — gerų ir prastų. Iš blogųjų žinių srities noriu pranešti, kad "Keleivio" 14 numerį aprašytas vieny lietuvių parapijonų vaikas, Jonas Pupnikas, gavo nuo vieny iki viso amžiaus kalemjimo už vieną prasizengimą — nuo vieny metų iki 20 metų kalemjimo.

Tas jaunuolis buvo tik 17 metų amžiaus, bet spėjo pasizymėti plėšikavimu ir pavogė net 10 automobilių. Jis jau buvo teistas pora sykių. Bet teismas jo pasigailėjo ir buvo paleidęs ant "probation." Bet jaunuolis manė, kad visa tai tik juokas, ir jo savo kreivo kelio nenorėjo pamesti.

Dabar aš čia noriu truputį panagrinėti priežastis, dėl kurių toks jaunas vaikas turėjo patekti kalemjiman net kur ilgiau užtrukti, tėvai turi žinoti, kur jų vaikas bus ir ką veiks. Tik tokiu budu tėvai tegali tikėtis, kad jų sunelis ar dukrelė pasieks subrendusio amžiaus nepakliuvę į blogą draugiją, ir išvengs vėliau daug širdgėros ir asarų.

Viena iš svarbiausių priežastčių, galima sakyti, yra tėvų kaltė, kad jie tik ką baigusiam parapijinę mokyklą vaikui duoda perdaug valios. Tik įsivaizduokime: vaikas 17 metų, o pavagia 10 automobilių! Jis jais važinėja, trankosi su mergšėmis, ir viso to tėvai negali matyti nei suprasti, ką jų sunelis veikia. Suprantama, sunelis pasisako mamei ir tėvui, kad jis, ot, tokį automobilį išmainė ant savo "džionko." pridėdamas keletą dolerių. Kitą syki jis pasako, kad jo draugas įsigijo naują automobilį, kad jis vėl jį pardavė ir kitą mai-nais įsigijo. Ir tt. Vienu žodžiu, vaikas savo tėvams gražiai pameluoja, o tėvai visą tai ima už tikrą tiesą, nieko neabejodami.

Je i tėvai taip daro, tai jie labai klysta. Tėvai tokiuose atsitikimuose neturi savo vaikais pasitikėti. Jie turi pilnai ištirti visą vaiko pasakojimą. Kitaip, vaikas iš mažens pasidaro palinkęs daugiau prie blogo, negu prie gero. Tėvai neturi savo vaikų pasakojimais tikėti, nes tikėdami, pamatys kad jų apsuksrus sunelis jau už geležinių grotų — kalemjime.

Toliau, baigusiems tik pradinę mokyklą vaikams tėvai neturi nusileisti įvairiuose gyvenimo klausimuose. Paprastai, musų lietuvių tėvai, kurie nėra lankę jokios mokyklos, perdaug savo vaikams užsileidžia. Esu girdėjęs daug tokių vaikų išsireikimų: "Ką tu žinai, ką tu supranti. Juk tu jokios mokyklos nesi lankęs. Tu nei savo vardo nemoki pasirašyti."

Po tokios pastabos, tėvas nutila, o vaikas jaučiasi jau aukštesnis ir gudresnis už tėvą. O jei dar tėvas yra užsėtinai išsigeriantis, tai tada 16—17 metų sunis pasidaro jau pilnas namų gospodorius. Su motina tokia pat istorija, kaip ir su tėvu. Jei įjinai nėra jokios mokyklos lankiusi. Apgalėjęs tėvą, sunus su motina jau ceremoni-jų nedaro. Jei jis negali savo pasiekti gražumu, tai tą patį pasako motinai, kaip ir tėvui.

Tokiame atsitikime, tėvai tarp savęs pakalbėję galvoja, kad gal ištikrųjų jie yra atsilikę nuo pasaulio, gal jų sunelis ir yra visame teisingas. O vaikui to tik ir tereikia, kad tėvai jam pripažin-

tų viršenybę. Tada jis susidėjęs su visokiais padaužomis labai greitai laiku atsidurs ant kelio, kuris veda tiesiai į kalemjimą. Vaikas niekad nebuna namie laiku; jis dažnai parsibaladoja naktį kaip 1, 2 arba net ir vėliau. Kur vaikas buvo, ką veikė, tėvai jo paklausti nebegalai. Mat, jis už tėvus "gudresnis," jis "viską žino."

Tėvai neprivalo duoti 16 — 17 metų vaikui pilnos laisvės, kokią jis gali turėti tik sulaukęs 21 metų. Reikia atsiminti, kad vaikinai, iki jis nesulaukia 21 metų, jis neturi ir pilnų pilietiškių teisių. Už jo blogus darbus tenka tėvams atsakyti. Todėl tėkad visa tai tik juokas, ir jo savo kreivo kelio nenorėjo pamesti.

Mes dažnai girdime Romos katalikų kunigus sakant pamokslus, kad vaikai tik tie geri, kurie lanko parapijų mokyklas. O tie, kurie lanko viešiasias mokyklas, nuiės "sunkeliais." Bet dabar mes turime šimtus atsitikimų, kur tėvai geri katalikai, lanko bažnyčias, bet jų vaikai baigę parapijines mokyklas atsiduria kalemjimuose. Tuo tarpu tie vaikai, kurie lanko viešias mokyklas, nebuna taip jau dažnūs kalemjimo svečiai. Kodėl taip yra?

Čia būtų galima daryti ilgus išvadžiojimus ir patiekti eibes faktų. Bet nenorėdamas užimti daug laikrašttyje vietos, pasakysiu tik tiek: lankymas parapijinių mokyklų neapsaugoja vaikų nuo blogų papročių ir nuo chuliganizmo. Vaikas, ar jis lankys parapijinę mokyklą, ar viešą mokyklą, mokykloje gali apsieiti pakenciamai. Bet išėjęs iš mokyklos, kai ištuksta nuo mokytojų akių, jis dažniausiai išdyksta ir paseka bloga paprotį, kuris ir nuveda į kalemjimą.

Todėl tėvų priedermė yra saugoti vaikus per tą laikotarpį, kada jie apleidžia mokyklą, iki jie gausa kokį darbą arba pradeda eiti į aukštesnę mokyklą. Pats pavojingiausias vaikams laikas yra kada jie baigia pradinę mokyklą, bet neina į aukštesnę ir negauna darbo bei kitokio užsiėmimo. Suprantama, tėvai turi stropiai prižiūrėti savo vaikus dar ir mokyklą lankant, kai jie pareina iš mokyklos iki jie eis gulti. Tame laikotarpy dažniausia vaikai susidraugauja su išdykusiu vaikų vartinėmis, ir dar nebaisę pradinės mokyklos jau pradeda plėšikauti ir net automobilius vogti. Tad tėvų pareiga yra žiūrėti, kad vaikas parėjęs iš mokyklos neatsitrauktų kur nereikia, bet žaistų arti namų, arba užsiimtu skaitymu, darytu savo lekcijas. Taip prižiūrėdami savo vaikus, tėvai vėliau išvengs daug susikrimitimo ir sarmatos.

Zinantis.

EILES IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telia 28 straiznis eiles, dainų ir straipsnių, juokų, ir tt. Pateiktai iliustruota. 95 pusl. 28c.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!...

—O kaip tavo sveikata, tėve?

—Raten, vaikel. Tas marizmas neišėina iš mano kaulų, nors tu pastipk.

—O kodėl aš turėčiau stipti, tėve?

—Aš, Maikie, nesakau kad tu turėtum stipti, tik iš kalbos taip išėina.

—Bet kodėl tėvas neišmoksti taisyklingai kalbėti? Kam maišyti į savo kalbą tokius žodžius, kurie nieko nereiškia ir kartais da iškraipo visą kalbos prasmę?

—Maikie, pamokslų man nesakyk, ba mano sveikatai tas nieko nemacys. Verciau duok man rodą, kaip marizmas išvart.

—Šituo reikalau, tėve, aš patarčiau tau kreiptis pas kurį nors lietuvių daktarą.

—Eik jau tu eik, su tais savo daktarais. Ką gi jie žino? Jau perėjau visus, o ar pamačioji nors kiek? Ot, kad būtų koks burtininkas, ką moka užkalbėti ligą, tai būtų kas kita.

—Tėve, ligos „užkalbėjimu“ neišgydysi.

—Tu ir vėl nori mane mokyt! Ar gi aš nežinau kaip ligą išgydyti? Reikia tik mokėti užkalbėti, o liga cypdamas išėina. Vienas burtininkas ligą tau užleisdžia, o kitas išvaro. Jūs, Maikie, pas mus žemaitijoj budavo ir toks priežodis, kad klynas klyną išmuša.

—O ką tai reiškia?

—Tai reiškia, Maikie, kad žmogų gali išgydyti tik tas, nuo ko jis apsirgo. Ot, aš tau pasakysiu, kaip pas mus Tryškių parapiljoj ligos budavo gydymas. Sykį apsirgo mūsų sodybos šiaučiaus boba. Persigando juodo katinas ir apsirgo. Mat, mėsliu kad piktą dvasia ateina. Atveže daktarą, jis davė liekarstų, ale niekas nemačiavo. Tada šiaučius sušaukė susiedus ant rodos, kas daro tyti kad boba pasveiktų. Rodavojos, rodavojos, ant galo vienas buvaušas žemaitis ir sako: žinot, vyrai, kad klynas klyną išvaro. Boba persigandus apsirgo, taigi reikia ją gerai išgąsdinti, kad liga išėitų. Visi ant to sutiko. Tada tas pats žemaitis sako, kad norint gerai išgąsdinti, tai reikia išnešti ligonę su visa lova ir išvesti į šaltą prūdą, kur buvo tik ką sutipęs ledas. Visi sutiko.

ko, kad tai bus geriausias daiktas. Taigi apžiūrėjom visi, kad ligonė miega, atidarom visas duris ir atstražniai išnešom su visa lova už kluono, kur buvo gilus prūdą. „Dabar verskim į prūdą!“ sušuko mūsų pravadyrius. Ir kad tu matytum, Maikie, kai tškėm lovą į vandentį, tai ligonė tuojuos atgijo. Net plaukt pradėjo. O pirma visai plaukt nemo-kėjo. Priplaukė prie kranto ir jau pradėjo lipi iš vandens. Ale mūsų pravadyrius greitai susirado kuolą ir pastumė ją atgal į prūdą. Sak, tegul pamirskta daugiau, kad liga neatsigautų. Ale žinai, ir kytras žmogus kartais padaro mistiką. Stumti atgal ligonę nereikėjo, ba ji buvo jau sveika ir viskas būtų buvę olrait. Ale kai pastumė, tai daugiau jau nebeišplaukė. Kai ištraukė, tai buvo jau nebegyva.

—Ir policija jus už tai neareštavo?

—O už ką, Maikie, galėjo mus areštuoti? Sukalėm graba, atgiedojom gadininkas, ir pakaviojom. Viskas užsibaigė katalikiškai.

—To jau užtenka, tėve! Lik sveikas!

—Olrait, Maikie, pasimatyšim kitąsyk.

Jaunų Vedybes Pasibaigė Tragingai.

Pereitą savaitę Philadelphiaj buvo šurpi tragedija. Jos istorija tokia: Yolanda Goglia, 14 metų mergaitė, susidėjo su tokio pat amžiaus snargliu vaikėžu ir slapta susituokė. Sužinoję apie tai tėvai, uždare ją savo namuose ir neleido su savo „vyru“ pasimatyti. Pagaliau tas „vyras“ neteko darbo ir neturėjo iš ko gyventi. Pereitą savaitę mergaitė ištruko iš namų ir nubėgo pasimatyt su juo. Gyventi tačiau nebuvo kaip, todėl abudu nutarė nusizudyti. Pirma jis šovė į o paskui save. Jis krito negyvas, o ji liko tik sužeista. Kada tų jaunuolių motinos apie tai išgirdo, abidvi apalpo.

ARGENTINOS BIZNIS SUSMUKO.

Buenas Aires žiniomis Argentinos eksportas per tris šiu metų mėnesius nukrito 36,5 nuosimčių nuo pereinamo metų.

SVEDAI JUOKIASI IŠ BOLŠEVIKŲ „PROGRESO.“

Rusijoje yra leidžiamas bolševikiškai propagandai anglų kalba laikraštis „Moscow News“. Šių metų sausio 15 d. laidoje tas laikraštis pasigyrė sovietų laimėjimais praėjusiais metais žemės ūkio srityje. Tarp įvairių skaitlinių laikraštis paskelbė net „visai tiksliai“ žinias apie praėjusių metų rušų javų derlių ir pabrėžė, kad 1940 m. javų derlius Rusijoje buvęs didesnis už 1939 m., pasiekdamas maždaug 7,000 milijonų pudų. Tos skaitlinės Europoje žinovų tarpe išaukia skeptišką šypseną: pirmuoliausia kad ir dėl to, kad praėjusių metų derliaus negalima tiksliai apskaičiuoti per keliatą dienų net kultūringuose kraštuose. Bendrai, prisizūrėjus į visą tą statistiką, galima padaryti tokia išvadą, kad Maskvos propagandistai vis dar neismoksta blofuoti civilizuotųjų kraštų skaitytojus ir užsieniui tebe-taiko tą patį šablona, kuris pas juos taikomas „vidujinei rinkai!“

Pasak to laikraščio, pra-eiti metai „socialistiniame“ žemės ūkyje Maskolijoje buvę didžiausios pažangos metai. Svedų laikraštis „NU“ palygina tą statistiką su medžiaga su labai sena caro laikų statistika, ir randa, kad kame-kame, bet tik ne javų derliuje sovietai yra padarę pernai pažangą. Svedų agronomas operuoja sekanciais daviniais: 1913 metais rusų imperijoje buta 139,7 milijonų gyventojų, tose srityse, kurios 1940 metų pradžioje priklausė sovietams. Tame plote 1913 metais buvo surinkta javų 89,8 milijonai tonų, kas sudarė 643 kilogramus kiekvienam senosios imperijos gyventojui. 1940 gi metais Sovietų Sąjungoje, kiek galima pasitikt bešališka statistika, buvo apytikriai 175 milijonai gyventojų. Kadangi „Moscow News“ paskelb-

tomis žiniomis, praėjusių metų derlius sudaro apie 7,000 milijonų pudų (kas atitinka 114,7 mil. tonų). tai kiekvienam sovietų piliečiui išėitų po 655 kilogramus grūdų. Jei priimti domėn rusų laikraščio derliaus įvertinimą, kad jis tik beveik siekia 7,000 milijonų pudų, tai reinkia suprasti, kad pilnų 7,000 milijonų ten negauta. Daleidžiant tą derlių esant 6,900 milijonų pudų, galima padaryti išvadą, kad kiekvienam Rusijos gyventojui neteks daugiau, kaip 645 kg.; kitai variant, skirtumas tarp anų caristinių laikų (kuruos bolševikai vadina didžiausio skurdo laikais) ir dabarties, susives prie kokių nors 2 kg. metams.

Galimas dalykas, kad rusų kolchozninkai tikrai stengiasi, kiek galėdami pakelti savo žemės derlių. Tačiau, sako svedų laikraštis, „tas, kas eina prieš srovę, gali pasilikti vietoje, net eikvodamas kuo daugiausia jėgų.“ Tokioje padėtyje atsidurę, matomai, komunistų ūkininkavimas. Gyventojų padėjimas paverčia tūciais žodžiais visas bolševikų pastangas pakelti javų derlių.

Kur kas liudniau atrodo galvųjų ūkis. Sustačius greta 1913 ir 1938 m. statistiką, matosi, kad per ištisus 25 metus taip garsiai reklamuojamo progreso bolševikai sugebėjo padidinti galvųjų skaičių vos 4%. Skirtumas juokingai mažas, palyginant su gyventojų prieaugliu (20%). Tai reiškia, kad žmonės ten dabar kur kas blogiau minta, negu carų laikais, kuriuos komunistai laiko tikru badmečiu.

Apie „Moscow News“ garbinamą 1940 metų derlių, svedų laikraštis irgi yra nekoks nuomonės. Bolševikų laikraštukas giriasi, kad 1939 m., girdi, tik mažas kolektyvinių ūkių skaičius pasiekęs taip puikų grūdų derliaus, kaip 1,600 kilogramų nuo 1 hektaro; bet jau 1940 m. to rekorde priėjo daugelis kolchozų. Apie vidutinį visai Maskolijai derlių galima spręsti iš sekancios kalkuliacijos: sėjamojo ploto Rusijoje esama 100 milijonų ha; perykštis derlius siekia maždaug 114,7 milijonų tonų, reiškia, vidutinis derlius nuo 1 ha sudarė apie 1,200 kg. Ką reiškia tokis derlius Europos skaitytojui, galima suprasti iš tokio fakto: 1940 metai Švedijoje laikomi kuo blogiausiais; tačiau ir tais nederlingiausiais metais Švedijoje ūkininkai prikūle vidutiniškai 1,600 kg. nuo 1 ha. Todėl svedui yra be galo keista girdėti, kad tokia norma, kaip 1,600 kg., Rusijoje laikoma rekordiniais aukšta. Švedijoje gi ji laikoma išimtinai žema. Normaliu derliu nuo 1 ha ten laikoma 2,000 kg., aukšta norma 3,000 kg. ir daugiau.

Proragandinė Maskvos statistika imponuoja tik apmokėtiems agentams; Vakarų Europos ar Amerikos ūkininkų panašios rušies propaganda geriausiu atveju gali tik prajuokinti. Kiekvieną kartą, kai bolševikų agentai skelbia galvą svaikinančius „laimėjimus“, galima tik paklausti: jeigu statistika rodo, kad viskas taip gerai, tai kodėl žmonės gyventi taip bloga?

Norwoodiečių Maršas

(Humoristika.)

Tram-tram-tram, norwoodiečiai marš!

Tram-tram-tram, žengiamie pirmyn!

Kai su priešais susikausim,
Visus plaukus jiems nurausim,
Jų mergeles susigausim,
Jų porėles susigausim.
Linksmi dainuodami
Trauksim vis pirmyn,
pirmyn, pirmyn.

Štai kai priešus nukariavom
Ir naujas pozicijas gavom,
Kaip tik sokome juos vytis,
Jų kojos ėmė pintis:
Tai už kelmo kur užkliuvo,
Tai į duobę kur įgritavo,
Kits į stulpą galva dėjo,
Vos plaukai nemubėjo,
O mes vis pirmyn,
pirmyn, pirmyn!

Viens-du-trys! Radosi kvailys,
Tik jau mus jis nebaidys,
Sleivos, kreivos kojos pinas,
Bet prie mūsų jis kabins,
Greičiau, parše, galą gausi,
Negu mus tu nukariausi,
Tuo patrenksim tave raiša,
Tartum kokį pelį maišą,
O mes vis pirmyn,
pirmyn, pirmyn!

Jaunas Senis.

FRANCUZAI KAZ-KĄ PLANUOJA AFRIKOJ.

Šiomis dienomis Francuzijos karo ministeris gen. Huntziger išvyko Afrikon pasitarti su gen. Maksimu Weygandu. Pastaruoju laikui Francuzijos karo vadų kelionės tarp Francuzijos ir Afrikos pasidarė labai dažnos. Aišku, kad francuzai kaz-ką planuoja.

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to respect its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

SVEIKATOS KAMPELIS

RACHITAI.

Štai trumpa apžvalga to, kaip mokslas žengia pirmyn rachitų ligos tyrinėjimui.

Rachitų tyrinėjimo evoliucija iliustruoja du moksliškojo progreso dalykus: pirmą, tarptautinį supratimą ir bendrą pažinimo progresą; antra, trukumus, kuriuos mokslas iki šiol jau išaiškino.

Tirštai apgyventuose miestuose ir tokiose vietose, kur saulės mažai pasirodo, rachitai gal buvo per šimtmečius, tik nebuvo žinomi kaip liga. Panašių ligų randame aprašytų dar senovės Romos laikais. Dar vaizdingiau yra nurodyta mūsų gadybės ankstyvesniųjų tapytojų paveiksluose, kuriuose vaikai išrodo paliešti rachitu.

Jaunas Anglijos gydytojas, Daniel Whistler, pavadino tą ligą rachitais pirmą kartą 1645 metais. Jis pirms ja aprašė ir užvardijo lotyniškai „De morbo Anglorum quem idiomate indigene vocant the rickets“ (kas liečia Anglijos vaikų ligą žinoma šalies paprotį, kabo rachitai). Jis aiškiai išdėstė savo dizertacijoje, kad ši liga visados pasižymi galvos kaulų deformacija, krutinės pakitimu ir šlaunų raumenų sutįžimu. Jo aprašymas betgi mažai dėmesio sukėlė. Whistlerio dizertacija pasinaudodami, kiti tuoju sekė klasikiškai ligos aprašymais, kas ir paakstino tuolaikinius gydytojus tyrinėti tą ligą toliau.

Tarp Londono daktarų jau tuomet buvo įprasta visiems susirinkti ir apkalbėti esamų ligų ir šiaip jau moksliško pobūdžio klausimus. Rachitai tuomet buvo vienas tokių klausimų, kuris skambėjo po visą kraštą. Susirinkę daktarai išklausė Glis-son'o klasikiškos ligos išdėstymą, apkalbėjo ir priėmė raišini „De Rachitide“, kuriam ir šiandien mažai kas galima pridėti.

Kai dėl rachitų gydymo anais laikais, jie, žinoma, tik galimybės spėjojo. Ligos gydymas tik mūsų laikais tapo gerokai patobulintas. Pirmesnieiems tyrinėto-iams betgi priklausė garbė už nurodymus, kad rachitai atsiranda ten, kur žmonės gyvena susikimšę, neheginiškai ir neturi tinkamo maisto. Kai atsirado parazitų teorija, daugelis manė, kad rachitų liga tikrai paėina iš bakterijų. Tolesni tyrinėjimai betgi parodė, kad parazitų rachituose nėra.

Rachitų pažinimas, kaip matome, slubavo per du šimtmečius iki pagaliau vėlesnieji tyrinėjimai biochemijoje ir fizikoje davė aiškesnių pasekmių.

Kai garsusis Berlyno mokslininkas Virchow anais laikais pradėjo tyrinėti įvairių ligų sudėtį, jis taipgi atkreipė gydytojų dėmesį ir į rachitų ligos padarą. Jo dėstymas pasiekė aukščiausį laipsnį apie 1885 metus, kai jis išaiškino ligos histologiją. Nuo dabar daktarai jau suprato, kad sergančiam sūta liga įvyksta kauluose pasikeitimas — kaulai suminkštėja. Čia vėl kilo klausimas: kodėl?

Devynioliktojo šimtmečio chemijos pionieriai suskato jieškoti priežasčių. Jie pradėjo bandyti maistą, duodami jį gyvūnams ir stebėdami, kaip jis juos veikia. Seriant iš pradžių nedidelius gyvūnelius netinkamu maistu, pagaliau ir didelius gyvūnus, tapo išaiškinta taip vadinamos „deficiency“ arba maisto neganėtinumo ligos.

Kad geriau suprasti „deficiency“ ligų reikšmę, būtųjų žvilgtelėkime į kitą pasaulio dalį. Rytų šalyse per šimtmečius buvo žinoma liga vardu „ber-ber“.

Apie 1870 metus japonas Takaki padarė tyrimą ant vieno laivo matrosų, maitindamas juos nenuvaltais (su ašakom) ryžiais ir daržovėmis, vietoje nuvalytų. Tuo jam pavyko išaiškinti „ber-ber“ ligą. Dabar šita liga yra veik išnykusi.

Šio šimtmečio pradžioje Amerikos tyrinėtojai pradėjo maistą bandyti ant įvairių naminių gyvūnų — pelių, juos kaulačių, kraklių, kačių, šunų, karvelių, vištų ir kitų. Tie bandymai parodė, kad penint gyvūnus su nuvalytais (be ašakų) kviečiais — nors jie ir gaudavo jų užtektinai, — jie neaugo ir nedarė jokio progreso savo gyvenime. Jie ne tik neaugdavo, bet da ir stipdavo. Vadinasi, nuvalyti kviečiai (kaip ir mūsų valgomą balta kvietinė duona) davė nepageidaujamų pasekmių.

Tolesni bandymai parodė, kad kai prie nuvalytų kviečių bėna pridėta proteinų, riebalų ir krakmolinio cukraus, kuriuos randame piene ir svieste, gyvūnai nebestipdavo. Apie 1910 metus mokslininkai patarė pridėti į maistą tam tikrų vitaminų, kurie tuo laiku dar nebuvo žinomi. 1913 metais paaiškėjo, kad vitaminų randasi kiaušiniuose ir svieste. Da vėliau buvo rasta, kad kiaušiniai ir sviestas turi ribaume tirpstantį vitaminą A.

1919 metais riebaluose tirpstantis vitaminas A tapo pritaikintas rachitų gydymui. Pagaliau buvo patirta, kad tokis vitaminas randasi ir žuvų aliejuje, kuris rachitams sukietina kaulus. John Hopkins universiteto tyrinėtojai išaiškino, kad žuvų aliejuje randasi vienas, bet du vitaminai: vitaminas A, kuris neturi nieko bendro su rachitais, ir vitaminas D, kuris yra tikras faktorius prieš rachitus.

Po didžiojo karo Vienoje pasirodė labai daug rachitų. Čia tuoju buvo griebtasi už darbo, kad pastoti kelią besiplečiančiai ligai. Šitos vieniečių pastangos pridėjo dar naują žinojimą:

(1) kad vitaminas D yra organiškas faktorius kaulų budavojimui;

(2) kad saulės spindulių šviesa turi intakos rachitų gydymui;

(3) kad gerai balansuotas maistas privalo turėti kalcijų ir fosforo druskų, kurių būtinai turi rasti normališko kaulo struktūroje.

Kuomet žuvų jėkų aliejus ir saulės spinduliai atkreipė mokslininkų dėmesį į naujus davinius, tyrinėtojų tarpe kilo neva misterija. Moksle misterijos, kaip žinome, negali būti. Tokiu būdu čia teko arba šita misterija išaiškinti, arba užsičiupti ir tylėti. Nuo 1924 metų klausimas buvo pradedtas dar plačiau tyrinėti. Tuomet pasirodė jau žinomi vaistai, kaip „ergosterol“, „vitosterol“ ir kiti, kurie randasi žuvų jėkų aliejuje ir veikia prieš rachitus.

Nežinurint, kiek buvo išaiškini nauji patyrimai ir suradimai, bet to vis tik ne užteko. Pastebėta dar vienas naujas dalykas, kad odoje randasi tam tikri chemikalai (sterinai), kurie jungiasi su ultra-violetine šviesa ir iš kurių pasidaro tam tikri vaistai prieš rachitus.

Taip susidare spinduliais įradijutoje odoje nauji sterinai bėna imami iš odos

sandelių ir nešami į kraujo apytaką ir platinami po visą žmogaus sistemą. Kraujas betekėdamas palieka kalkes reikalingose vietose, iš kurių kuriasi ir stiprėja kaulų medžiaga. Prie šito išaiškinimo reikia pridėti dar ir sąlygą, kad jeigu tik vaikas ar žmogus turi aukščiau minėtų vitaminų užtektinai ir jo liaukų sistema gerai veikia, tokis rachitų tikrai negauna.

Kuomet „ergosterol“ padarytas iš mielių, ir „vitosterol“ — iš violetinių spindulių, susijungus, pasekmės bėna vitaminas D.

Dabar biskuti pažiūrėkime, kaip mes tų reikalingų vitaminų gauname, kurie mus apsaugoja nuo rachitų? Pienas, kurį mes dabar vartojame, yra užtaisytas vitaminu D. Užtaisyimas pasidaro leidžiant per pieną ultra-violetinius spindulius pieninėje. Kitur pieninės karvės bėna „užtaisomos“ seriant jas tokiu pašaru, kuriame yra vitamino D. Taip užlaikomos duoda jau gatavai vitaminuotą pieną. Mažesni pienocentriniai tiesiog pridėda vitamino D į pieną.

Vitamino D, kalcijų ir fosforo santykis su kuno įvairios rušies skysčiais dar tebetyrinėjamas. Bet jau tiek yra atsieta, kad daugelio vitaminų sąsąstas tapo išaiškintas ir žinomas.

Klausimas apie rachitus, kaip matome, nebuvo keliamas per du šimtmečius. Ir tik bendram mokslui pakilus, ypač chemijai ir fizikai, padidėjo žinojimas ir apie rachitus. Darbas dar nebaigtas. Juo medicinos mokslas greičiau progresuos, tuo daugiau bus patirta ir apie rachitų ligą.

Mokslo pirmynžanga kartais bėna sunki užduotis ir pasekmių reikia ilgai laukti. Be to, dažnai pasitaiko, kad patyręs darbininkas turi pasitraukti iš vietos, ir progresas turi sustoti. Ir kartais tenka ilgokai palaikyti iki atsiradus naujas tyrinėtojas ir ves pradėtą darbą toliau.

Nors iš lėto ir nesklaidžiai, bet vis dėl to, medicinos mokslas žengia pirmyn, plėtojama ir duoda pageidaujamų pasekmių.

Dr. D. Pilka.

MEDICINISKOS EPIGRAMOS

Kai ligonis nustoja gyvenęs ir visą savo gyvybę sutelkia gydymui, jam būtu žymiai patogiau, ne tik neįgydomoje ligoje, bet ir išgydomoje ligose, nekreipiant dėmesio į ligą, gyveninti paprastą kasdieninį gyvenimą, kuris kad ir sutrumpėtų dėl to (kas labai abejotina), bet tai būtų gyvenimas, o ne nuolatinė baimė ir rūpinimasis savo kumu. —L. Tolstojus.

Gyvenimas nėra juokas ir nėra žaismas; gyvenimas taip pat nėra ir pramoga... gyvenimas yra vien tik sunkus ir atsakingas darbas. —Turgenjev.

Nėra pasaulyje teisybės, grožio ir džiaugsmo tiems, kurie to neieško ir turi mažą pasiryžimo visa tai rasti ir siekti. —Baironas.

Tik džiaugsmas stumia žmogų į vaisingą darbą, priversdamas jo kūną sparčiau judėti, didindamas žmogaus energiją ir pailgindamas jo gyvenimą. —M. Harvey.

Tvirti kaulai yra geriau negu auksas; tasus raumenys geriau negu sidabras; dirgsniai, kurie kiekvienam darbu duoda energijos, geriau negu namai ir žemė. —Orisson Svett-Marden.

Žmogus greičiau užklauva už kumriarausį negu už kalną. —Kinų priežodis.

NAUJIENOS IS KANADOS

KANADOS FARMERIŲ IR JŲ DARBININKŲ GYVENIMAS.

Firdale, Man.

Noriu pasakyti keliatą žodžių viešai apie tai, kaip šioje Kanados apylinkėje gyvena fermeriai ir jų darbininkai. Žinoma, aš kalbu apie tuos darbininkus, kurie nuolatino darbo neturi.

Tokių darbininkų gyvenimas yra vargingas. Per vasarą jie dirba pas fermerius, o žiemai atėjus turi važiuoti į miškus darbo ieškoti. Paprastai mes jau rudenį važiuojame į Manitobos ir Ontarijo kalnus miškų darbų dirbti.

Pavasarij miškų darbai baigiasi ir tasyk darbininkai keliauja į farmas. Taigi, kaip matote, tų darbininkų gyvenimas yra gana klajokliškas, nepastovus.

Žiemą ir man teko praleisti Ontarijo miškuose. Kai ten darbai pasibaigė, tai atvykau į Winnipegą ir sustojau pas biznierių K. Beniusį, kuris jau keli metai kaip laikui atėjus ir senų drabužių krautuve, o taip pat pardavinėja kitokių dalykų. Pastaruoju laiku jis įsigijo ir naują biznį, būtent, šis varžytinių pardavinėja įvairius daiktus. P-nas Beniusis nuvežė savo naują automobilį ir mane į tą biznį, kurio adresas yra 184 Henry ave. Ten jau buvo prisirinkę pilna žmonių ir laukė, kada p. Beniusis pradės varžybas.

Dirba ten du lietuviai, būtent, Vincas Marcinkonis ir kitas, kurio pavardės negaliu prisiminti. Turiu pasakyti, jog drg. Marcinkonis yra labai sumanus ir inteligentiškas vyras. Su kostumais jis moka labai gražiai ir mandagiai apsieti.

Iš visko matyti, jog drg. Beniusis biznyje turi visai neblogą pasisekimą.

Man, žinoma, rūpėjo kaip galima greičiau susirast farmoje darbą ir aplieisti miestą. Pirmą proga pasitaikius nuvykau į samdos biurą. Ten pastebėjau didžiausią lentą, kuri buvo nuo pat viršaus iki apačios išmarginta. Vis buvo reikalaujami darbininkai į farmas. Tačiau aš buvau nusteintas tuo menku atlyginimu, kuris siulomas darbininkams. Neatsimenu, kad praityje būtų buvę darbininkams tiek mažai siuloma.

Pavyzdžiui, už kovo mėnesio buvo siuloma tik \$10. Vėliau buvo žadamas atlyginimas iki 15 ir 20 dolerių per mėnesį. Tik geriausiems darbininkams, kurie moka vartoti visas farmos mašinas ir be to, melžti karves, siuloma iki 25 dolerių per mėnesį.

Tokie pasiūlymai manęs visiškai neviliojo. Darbą susirasti aš nutariau pats, be kalbamo biuro pagalbos. Taip ir padariau: nuvykau pas vieną pažįstamą fermerį (J. Žilinską), kuris mane kvietė atvažiuoti.

Winnipege tik kelias dienas teko praleisti. Bet ir per tą trumpą laiką turėjau progos patirti, jog bedarbių čia esama labai daug. „Sunlainese“ pastebėjau didžiausius būrius žmonių.

Iš kur tie bedarbiai atsirado? Net daug blogesniais laikais jų tiek nesimatydavo.

Dalykas tokis, kad prie Winnipego yra statoma milžiniška dirbtuvė. Tad daugiausia žmonių vyrai iš farmų ir suvažiuoja iš anksto, kad galėtų ten darbą gauti. Bet kol kas dirbtuvė dar nebaigta, todėl tie suvažiuojantys dar-

bininkai turi nemažai nemalonumų.

Beje, bedarbių eilėse pastebėjau ir vieną kitą lietuvį.

Farmerių gyvenimas.

Nesuradęs nieko gero Winnipege, kaip jau minėjau, išvykau pas pažįstamą fermerį J. Žilinską ir pas jį laikinai sustojau. Vakarais einame pas J. Liaukevičių, kaimyną fermerį. Mat, jis turi naują radijo aparatą. Mes tad pasiklausome vėliausiu pranešimu iš pasaulio. Turiu pasakyti, jog Liaukevičius yra pažangus ir demokratinio nusistatymo žmogus. Skaito jis „Keleivį“ ir kitus pirmieiviskus laikraščius. Kaip fermerys jis yra tikrai pavyzdingas: farma gražiai sutvarkyta, namuose viskas moderniškai įrengta.

Bendrai, šios apylinkės fermeriai šimė labai nesiškundžia. Jie sako, kad jų reikalai žymiai pasitaisė. Gyvuliai labai pabrango, tad pajamos bus didesnės. Nelabai malonus dalykas yra tas, kad pavasaris yra labai vėlybas ir šaltas. Dauge- liu tad pradeda pašaro pri- trukti. O pavasario metu, kaip visi žino, pašaras yra labai brangus.

Džiugina fermerius ir projektojiama valdžios para- ma. Dalykas tokis, jog bus kiekvienam fermeriui nu- statyta kvota, kiek jis turi kviečių ir kitokių javų au- ginti. Farmeriai raginami tam tikrą dirbamos žemės dalį paversti pudymais. Už tą nedirbama žemę valdžia mokės po 4 dolerius už akrą.

Kai tas projektas bus pri- imtas, tai fermeriams bus geriau su kviečiais, kurių kainos yra pusėtinai nukri- tusios.

Nors fermerių būklė ir žy- miai pasitaisė, bet vis dėlto atsiranda farmų ir pardavi- mų. Kai susideda nepalan- kios aplinkybės, tai ferme- riams tenka su savo farmo- mis skirtis. Štai, pavyzdžiui, ir p. Žilinskas yra nusitares farmą parduoti. O parduoda jis dėl to, kad jau abudu yra senukai ir nebeįstojia sun- kiai dirbti.

Reikia pasakyti, jog po- nai Žilinskai turi dvi far- mas. Jiems vieniems (sei- mos jie neturi) apdirbti abi farmas yra tiesiog neįmano- ma.

Farmą ponai Žilinskai no- rėtų parduoti lietuviai. Ir „arduoti nepaprastai gero- mis sąlygomis. Jei atsirastų tinkamas lietuvis pirkėjas, „ako p. Žilinskas, tai pir- mais metais galėtų nemoka- mai naudotis visais gyvu- jais ir farmos padargais (mašinomis, etc.). Visais būdais, sako p. Žilinskas, vadėčiau savo tautiečiui prasigventi.

Nėra reikalo ir aiškinti, jog tai ruiki proga lietuviai turis galvoja farmą pirkti. Farma gera, o geresnių pir- kimo išlygų vargu kur būtų galima surasti.

Tai tiek ši kartą iš lauko darbininkų ir fermerių gy- venimo. J. Martinonis.

KAUNAS IR VILNIUS PADALINTI RAJONAIS.

„Draugas“ Paleckis išlei- do du naujus ukazus. Pagal uos, Kauno ir Vilniaus mie- tai padalinti rajonais. Vil- nius mieste rajonai gavo okius pavadinimus: Leni- no, Stalino, Dzeržinskio ir Tarybu. Kauno rajonai pa- dalinti: Lenino, Stalino ir Poželos. Dzeržinskis buvo krui- niausias OGPU galvažudys.

Skaitytojai Pasako Savo Nuomonę

Apie Lietuvą.

Gerbiamoji „Keleivio“ Redakcija! Kaip senas skaitytojas, noriu pastebėti, kad laikraštis tarnauja visuome- nei; bet žmonių yra visokių pažvalgų ir nusistatymų, to- dėl visiems įtikti negalima ir nėra reikalo tai daryti, reikia tik informuoti skaity- tojus teisingai ir bešališkai. Kaip dabar yra, tai sunku paprastam skaitytojui susi- voki. Kai paskaitai „Vilnį“, tai Lietuvoje dabar beveik rojus. Bet skaityk „Keleivį“ ar „Naujienas“ tai tenai ti- kra pėkla. Ir abidvi pusės turi prirodymų, kad tenai ištikrųjų taip yra.

Kaip ten bebūtų, bet prie- žodis sako, kad nėra to blo- go, kuris neišeitų ant gero. Taip gali atsitikti ir su Lie- tuva. Bolševikai aplaužys ragus stabmeldžiams kuni- gam, nes jie tenai buvo jau per daug įsivyravę. Laisvės taip pat nebuvo. „Keleivį“ siunčiau daug kartų, bet ne- leisdavo. Rusų tautos žmo- nių nereikėtų „kacapai“ vadinti, nes žmonės nekalti už diktatorių darbus; jie ir patys yra pavergti.

O kai dėl Lietuvos okupa- cijos, tai mažai šalelei sun- ku nepriklausomybę išlai- kyti. Jeigu jos nebūtų pa- grobė rusai, tai būtų pa- grobė vokiečiai. Bet ir ši okupacija kol kas yra laiki- nas įvykis; po karo gal vis- kas kitaip virst. Tuo tarpu da nors tiek gerai, kad Lie- tuva nėra patekusi į karo ugnį.

Spaudos užduotis turėtų būti ne fanatizmas savo skaitytojus auklėti, bet mokyti juos būti rimtais piliečiais, mokančiais atskirti tiesą nuo netiesos. Tokie piliečiai nesiduos suvadžioti nei dik- tatoriams, nei „ekselenci- joms“, nei kunigams.

Tai tokia yra mano nuo- monė. F. Zavist, Chicago, Ill.

Kodėl tautininkams truksta vadų?

Paskutiniaus keliais me- tais Amerikos lietuvių tau- tininkai jau neturi tokių vy- rų, kuriais visuomenė galė- tų pasitikėti. (Jie tokių ir pima neturėjo. — Red.). Vadovaut mėgina ir vienas, ir kitas, bet vis nesiseka, ka- žin ko truksta. Ir daugelis žmonių klausia, kodėl nega- li atsisrasti žmogus, kuris iš- vestų mūsų tautininkus iš nuolatinės marmalienės? Man rodos, kad atsakyti į tai nesunku. Pirmą buvo dau-

FORDO ANUKAS.

Čia yra parodytas automobi- lių fabrikančio Henry Fordo anu- kas, Benson Ford, su savo su- žiedotine Editha McNaugh- tonaite.

giau inteligentų ir jaunesnių veikėjų; dabar gi visi jau paseno ir vieni iš veikimo pasitraukę, o kiti atsidavę savo bizniui bei profesijai. Paimkim tokį Brooklyną ar New Yorką, į kuriuos kitos mūsų kolonijos žiuri kaip į pavyzdį visuomenės veiki- mui. Čia veikia keli tauti- ninkai, kurie pasituri finan- siškai, bet neturi intakos vi- suomenė; jiems truksta pri- tyrimo ir kalbos. Eiliniai mūsų tautininkai laukia, kad atvyktų kas iš Lietuvos jiems vadovauti, nes iš čia esamų saliuininkų ir gra- borijų negalima nieko gera tikėtis.

Kiek dabar musičiai tau- tininkai Brooklyne yra su- skilę ir pasidalinę, tai gali- ma matyti iš šių jų grupių: (1) Tautininkų Klubas, (2) „vienybiečiai“ tautininkai, (3) katalikai tautininkai ir (4) sandariečiai tautin- kiai. Ir kiekviena tų grupių nori vadovauti kitoms gru- pėms, bet nei viena neturi žmogaus, kuris ištikrųjų ga- lėtų vadovauti. Vadas, mat, yra ne tas, kuris pats nori būti vadu, bet kurį kiti nori sekti. J. Dainis.

MANO PASTABOS.

„Laisvės“ 34-tame nume- ryje Zmitras iš Lietuvos rašo: „Lietuvoje viskas pabrango. Pavyzdžiui, 1 kilogramas, sviesto—7 rubliai 70 kapei- kų. Dabar uždirba 10—12 litų į dieną, tai gyventi gali- ma.“

Tai laimė: Vos vos tik ga- lima gyventi! Bet ko vertas toks gyvenimas, tas žmogus, matyt, bijosi atvirai pasaky- ti. Prie tokių uždarbių ir to- kių kainų, gyvenimas turi būti baisiai sunkus. Jei žmo- gus uždirba į dieną 10 litų, kas reiškia 9 rublius, o už kilogramą sviesto reikia už- mokėti 7 rublius 70 kapeikų, tai jam lieka tik 1 rublis ir 30 kapeikų. Ką darbininkas su šeimyna gali už tą rublį nusipirkti? Tik plutą sausos stalinškos duonos. Jei dar galima ir tokią gauti.

Rašydama apie politinį gyvenimą Lietuvoje po Sta- lino žvalgybos (GPU) „glo- ba“, bolševikų „Laisvė“ 94- tame numery užgieda taip: „Kai kurie ponai yra pasodinti į kalėjimus, bet tikrai už politiką.“

Čia jau pasakyta aiškiai, kad po Stalino diktatura taip pat yra politiniai kalin- niai, kaip ir po Smetonos re- žimu buvo. Vadinas, jei kri- tikuos bolševikų saulavę, tai atsisėsi kalėjiman ir tau- bus prisegtas „pono“ var- das.

Jeigu politika reiškia „poniškumą“, tai lietuviškų bolševikų lyderiukai, kurie iš politikavimo ir duoną val- go, turi būti aršiausi „ponai“. Laisvininkų galvosena va- duojanties, jie patys turėtų sėdėti kalėjime, kaip politi- kieriai ir „ponai.“

P. Kručas.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite „Naujienas“.

„Naujienos“ yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje. Užsirašykite „Naujienas“ šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chi- cago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00.

Money Order ar čekį siųskite:

„NAUJIENOS“

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

Naujos Tankos 'Krikštynos'

American Locomotive kompanijos fabrikai Schenectady, N. Y., mieste pradėjo statyti sunkiai šarvuotas tankas ar- mijai. Ši nuotrauka parodo pirmutinę užbaigtą tanką, ku- rinai išvažiuojant iš dirbtuvės, dirbtuvės vedėjo duktė du- da „krikštą“, sumušdama bonką šampano.

Demokratijos ir Lie- tuvos Nepriklausomybės Sąjunga Sau- kia Konferenciją.

KVIETIMAS.

Gerbiameji-ies:

Šį pavasarį sukanka 21 metai, kai susirinko Lie- tuvos Steigiamasis Seimas — pirmoji lietuvių tautos isto- rijoje atstovybė, išrinkta vi- suotiniu žmonių balsavimu. Steigiamasis Seimas paskel- bė Lietuvos respubliką ir davė jai demokratine kon- stituciją. Bet, deja, Lietuva šiandien yra okupuota rusų, jos žmonės yra pavergti, skriaudžiami ir išnaudoja- mi. Jie negali nusikratyti to baisaus bolševikų jungo vien tik savo jėgomis. Mūsų pareiga yra jiems padėti, kaip kad mes po pereinio pa- saulinio karo padėjome jiems įkurti savo valstybę.

Šituo tikslu yra šaukiami Vidur-Vakarių Valstijų Konferencija, kuri įvyks šių metų gegužės 11 d., 10:00 valandą ryto, Dariaus-Girė- no svetainėje, 4616 S. West- ern ave., Chicago, Ill. Pami- nėjusi Lietuvos Steigiamojo Seimo sukaktuves, ji svar- tys, kokiu būdu mes galime suteikti kuodaugiausia pa- galbos nukentėjusiems dėl sovietų okupacijos Lietuvos žmonėms ir kokiomis prie- monėmis mes galime pa- greičinti Lietuvos išsivadavi- mą iš maskolių jungo.

Kviečiame tamstų organi- zaciją dalyvauti šioje svar- bioje konferencijoje, išren- kant į ją savo delegatus. Kiekviena draugija, kuopa arba klubas gali rinkti 2 de- legatus; draugija turinti dau- giau kaip 25 narius, gali, be to, rinkti dar po vieną dele- gatą nuo kiekvienų 25 na- rių.

Demokratijos ir Lietuvos Nepriklausomybės Sąjunga.
Dr. P. Grigaitis, pirm.,
A. Žymontas, sekret.

Socializmo Teorija, tai veikalas, kuri- trumpsis ir aiškias faktais parodo kaip iki šiol ketėsi draugijos formos talizmas. Kaina \$2.50.

PAJIESKOJIMAI

„Keleivio“ Redakcija. Ger- biamieji Draugai. Buvau Ame- rikoje ilgus metus, dabar vėl no- rėčiau sugrįžti atgal, bet laikai pasikeitė, sugrįžt sunku. Pra- sau gerbiamų draugų idēt pa- jieskojimą į „Keleivį“ mano pusbrolių. Man gyvenant Ame- rikoje jie vadinosi GEORGE (Jurgis) ir JOE (Juozas) DU- BICKI. Jų jiesko Pamas Du- bickas. Norie žinote kur George ir Joe Dubickai gyvena, malonė- ni pranešti jų adresus į „Kele- vio“ ofisą, 253 Broadway, South Boston, Mass.

As. Kazimieras Laurencikas, pa- jiesko savo broliu Antano ir Juo- zą LAURENČIKŲ ir tetos Oles Lu- koševičienės. Prašau brolių ir tetos atsiliepti, kurie žinot kur jie randa- si, malonėit pranešti jų adresą, už ką busiu labai dėkingas. (9)
K. Laurencikas
Patrick, Sask., Canada.

Pajieskau brolio JOKUBO LAPE- NO, iš Lietuvos paėmą iš Krikščiu- ūnų, Papilio parapijos, Biržų vals- čiaus. Gyvena kur nors apie Chicago. Prašo atsiliepti, kurie žinot jų adresą, malonėit pranešti. (9)

Povilas Lapėnas
46 Commercial St., Weymouth, Mass.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau sau gyvenimui drauges merginos arba našlės be vaikų, be sūriamo tikėjimo, su laisku ir pa- velsu savo motinai priėjusi, juna pareiklavus pavyksla sugrąžinti. Aš esu kareivis, baigia tarnystą, ne- užgo esiu į civilį gyvenimą. (9)
W. Edwards, Band 15th Inf.,
Fort Lewis, Wash.

DIDELIS BARGENAS

Parsiduoda Bekerne arba išsiran- davoja. Yra mikseris ir visi kiti rei- kaliniai įrenginiai, 3 karo garadžius, 4 kambariai gyvenimui, kaina \$3,800. Norint imti randon už Bekerne \$300 men. Kreipkitės:
20 Austin St., Norwood, Mass.

80 AKERIŲ FARMA

Oceanos Kauntė, arti Hart, Mich. Geri būdinkai, elektra, galima auginti far- mos produktus ir laikyti gyvu- lius. Geriausias klimatas. Tinkamiaus- sia vieta valstijai, visoje valstyje. \$2,000 su išlygomis. HANSON- OSBORN, Real Estate, Hart, Mich.

PARSIDUODA FARMA

50 akierių—20 akierių apsidinta visamežiais—obelys, grūšės, pyčės, vynuogės, serbentai, avietės; 30 akie- rių miško ir ganyklos, nauja 4 ruma- stuba, barnė ir kiti būdinkai, maudy- nės, elektra ir telefonas; taipgi išran- davoja 4 ar 2 ruma del vasarotojų. Viena, 65 mylios nuo New Yorko pa- lei Hudson river. Atvažiuokit karo ra- sykite, savininkas LEON RUBIN
MARLBORO, N. Y. (2)

Sveikata—Brangiausias

Turtas.

NAUJA VAISŲ KNYGA

SVEIKATA LIGONIAMS

Pamokins but Sveikais.

Gydimas visokių ligų šaknimis, Augmenimis, žievelėmis, žiedais, Sėk- lomomis ir Lapais. Joje telpa 311 vardu visokių augalų lietuviškai, angliskai ir lotyniskai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. (Prašu iš Kanados stampų nesųsti. Kanados doleris dabar tik 80 centai.) Kaina su pristatymu \$1.00. Pinigų geriausia siųsti Money Orderiu, arba papierini doleri laisuke. Adresas: (-)
PAUL MIKALAUSKAS
248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

KELEIVIO KALENDORIUS

1941 METAMS

PILNAS STRAIPSNŲ, INFORMACIJŲ, STATISTI- KŲ, NAUDINGŲ PATARIMŲ.

Lengvas Skaityti ir Gražiai Ilustruotas.

Hitleris skelbia mažoms tautoms „laisvę.“
(Is Kalendariaus)

Kalendariaus kaina „Keleivio“ Skaitytojams 25 centai. Pinigus galima prisiųsti kartu su prenumerata, arba pa- sto ženkliu, arba suvyniot kvoterį į popierėlį ir idēt į laiską. Kanados pašto ženklelių prasme nesųsti, nes ga- linį jų suvartot. Adresuoti taip:

„KELEIVIS“, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENE.

SSSR MOTERYS SULY- GINTOS SU VYRAIS.

Džiaugiasi, giriasi ir didžiuojasi komunių davat-
kos, kad Stalino saulės ap-
šviestojo sovietų žemėje mote-
rys visame kame jau suly-
gintos su vyrais. Tik pasi-
skaitykit ką rašo jų "Vil-
nis".

"Moterys geležinkelietė.
Is pradžių tai atrodė neįti-
kėtina. Moterys — mašinis-
tas, mašinistų padėjėjas, ku-
rikas — argi tai moters dar-
bas? Bet SSSR krašte neįti-
kėtini dalykai jau senai pa-
sidarę įtikėtinais. Moterys
geležinkelių transporto tar-
nyboje yra sulygintos su vy-
rais. Moterys sėkmingai
vykdo visas sudėtingas ge-
ležinkelių tarnybos parei-
gas. Moterų garvežio maši-
nistų jau yra daug, lygiai
taip pat, kaip kad daug
SSSR krašte yra moterų la-
kunų.

"Moterys ne tik tiktai sėk-
mingai dirba tarnyboje prie
garvežių, SSSR geležinke-
liuose daug yra moterų — ke-
leivinių vagonų palydovų,
stoties budėtojų, stoties vir-
šininkų. Jos taip pat vado-
vauja ir naujų traukinių su-
darymui. 1939 metais SSSR
geležinkeliuose įvairias ge-
ležinkeliečių specialybes
įgijo 65 tūkstančiai mote-
rų."

Mano supratimu, čia nėra
kuo nei girti, nei didžiuo-
tis. Nėra jokia garbė dirbti
sunkiausius, pavojiausius ir
moters sveikatai kenksmin-
gus darbus. Tai ne laimė,
bet tikra vergija. Rusijos
moterys niekada nesitike-
jo tokio "rojaus" susilaukti.

Ir tai netik geležinkelie-
čių darbe jos taip "garbin-
gai" su vyrais sulygintos.
Bolševikų laikraščiai rašo,
kad dabartinės Rusijos mo-
terys ari, akėja ir sėja lau-
kus, o rudenį javus piauna
ir kulia. Jos kasa anglį mai-
nose, pumpuoja iš žemės
aliejų, kurį Stalinas siunčia
Hitleriui, dirba visokiuose
fabrikuose ir mašinapėse,
tarnauja kariuomenėje, vai-
nuoja karo tankus ir orlai-
vius. Zodžiu, šiandien nėra
Rusijoje tokio darbo, kuris
butų persunkus, perpurvi-
nas arba moters sveikatai
kenkiantis. Ji turi dirbti
kaip mūlas per ištisą dieną,
o pareizis namo dar turi
kambari apvalyti, vaikus
prižiūrėti ir valgi išvirti. Ne-
pavydėtinas jos likimas! Iš
jos reikalaujama to paties,
ko ir iš vyrų: o magary-
dėms moteris dar turi vyrai
mylėti ir vaikus gimdyti!

Tai gi, Rusijos moterys jau
netik su vyrais susilygino,
bet kur kas juos pralenkė.
Gaila, kad lietuviškos bol-
ševikės neduoda joms pilno
kredito! Jos gali padaryti
viską, ką vyrai gali, ir dar
ko jie negali, nes nuo Izao-
ko laiku dar nei vienas vy-
ras nėra kudiokio pagimdes.
Ir remanykt, kad Stalinas nė-
ra dėkingas už tą ju neapsa-
koma vergavimą. Kur tau!
Pereitais 1940 metais jis net
200 darbininkų buvo avdo-
vanojęs blizgančios bletos
medalikeliais ir nieko ne-
reikšiančiais ordenais.

Tai gi ne vienas Smetona
daliu medalis savo paka-
likams. Daliu juos ir Stal-
nas. Bet aš manau, kad po-
ra svarų geros mėsos ir pu-
sė tuzino kiaušinių būtų kur
kas geresnė dovana išalku-
siai ir nuo sunkaus darbo
nervuogusiai Rusijos piliete-
i, negu blizgančios Stalino
blėkutės ir pigios vertės or-
denai. Tokiais dalykais
džiaugiasi ir didžiuojasi tik-

tai silpno proto žmonės ir
vaikai.

Demokratiškose šalyse
moterys yra lygios su vy-
rais visuose pilietybės klau-
simuose, balsavime ir šalies
valdyme: bet darbuose jos,
kaipo silpnės fiziniai, dirba
tik tokius darbus, kurie jų
sveikatai nekenkia ir nėra
persunkūs. Taip turėtų
būti visose civilizuotose ša-
lyse, o kaip Rusijoje, kuri
kaitosi "darbo žmonių ro-
m", moterys turėtų vien
ik namus prižiūrėti ir vai-
kus auklėti, o ne laukus ari-
ti ir anglis mainose kasti.
Antra, jei Rusijos moterys
jisus tuos darbus tikrai at-
lieka ir visas atsakingas
dėtas užima, kaip musų bol-
ševikai rašo, tai būtų įdomu
žinoti, ką daro milijonai Ru-
sijos vyrų? Kuom jie diena-
š dienos užsiima, kad nega-
li savo moterims pragyveni-
mo uždirbti? Rusija su nie-
ku nekariauja, tai nepapas-
os padėties joje nėra.

Gal Rusijos darbininkės
ir yra savo likimu užganė-
lintos, nes jos nėra nieko
geresnio mačiusios. Jos vi-
rai nežino, kaip kitų kraštų
moterys gyvena, ką jos dir-
ba, valgo ir nešioja, nes jos
yra laikomos nežinė. Bet gi
musų lietuviškos bolševikės,
kurios taip priprato Dėdės
Samo žemėje ponauti, turėtų
veriau suprasti ir tokia Ru-
sijos moterų vergija nesit-
žiaugti, nes jos ir pačios
jos nenorėtų. Jos čia leng-
vai dirbdamos, geras pėdes
gaudamos, gerai gyvendan-
čios ir žiemos metu Flori-
doj tinginiaudamos, nėra
užganėdintos, nuolat bumba
ir nori revoliucijos, o nelai-
mingu Rusijos darbininkių
vergija vadina rojum. Tikra
ironija!

LAWRENCE, MASS.

Moterų Klubas neprisima
komunizmo dėmės.

Lawrence'o Lietuvių Mo-
terų Klubas turėjo mėnesinį
susirinkimą balandžio 3
d. ir nutarė pakviesti D-rą
D. Pilka pakalbėti apie svei-
katą sekančiam susirinkime,
kuris įvyks L. U. K. svetai-
nėje gegužės 1 vakarą. 7 va-
landą.

Be to, buvęs susirinkimas
nutarė atsaukti Balandžio
šmeiztą. Kelias savaites at-
gal Balandis parase, kad
musų klubas esąs komunis-
tiškas. Musų klubas yra be-
partinis, o ne komunistiškas,
kaip Balandis rašė. Žmo-
nės, kurie nedalyvauja susi-
rinkimuose ir nežino nuta-
rimu, neturėtų rašinėti apie
nežinomus jiems dalykus.
Jeigu klubiečių veikimas
reikės aprašyti, tai tą galės
atlikti teisingai pačios na-
rės. Musų klubo tikslas yra
toks: vienyti kruvon visas
šiam mieste gyvenančias
lietuves be įsitikinimų skir-
tumo, plėsti apšvietą, ruošti
švietimosi ir pasilinksmini-
mo pramogėles, traukti prie
organizacijos čia gimusias
lietuvaiteis ir, jei bus reika-
lo, steigti joms lietuviškas
mokykles.

Mes norime šitu savo tiks-
lų laikyti ir būti susivieni-
jusios, bet jei pašaliniai
žmonės savo šmeizmais ar-
dys musų darbą, mes nega-
lėsime jį sėkmingai atlikti.

Tat, lietuviai, nedarykite
jokių nesmagumu, rašinėda-
mi kokius niekniekius. Vie-
nykitės visi, bukite lietuviai.
Musų tautelė ir taip mažutė,
o partijų labai daug. Ame-
rikoje augės lietuvių jauni-
mas nenorės su savo tautos
žmonėmis bendradarbiauti,
jei jys viens prie kito kabi-

Daugiau Skrybelių Pavasario Sezoniui

Mados keičiamos biznio sumetimais. Jeigu jos nebūtų keičiamos, daugelis moterų dėvėtų tą pačią skrybelę kelis metus. Bet biznieriams yra svarbu, kad moterys pirktų drapanas kas mėnesį. Ir todėl yra keičiamos mados. Kas buvo gražu ir madinga pereitą pavasarį, šiandien jau "netinka." Ir štai jums naujos mados, štai naujos skrybelės...

KLIAUSIMAI IR ATSAKY MAI APIE SVEIKATĄ.

Atsako Dr. D. Pilka.

Klausimas: Gerbiamas
daktare, štai ir aš su savo
bėdomis pas tamstą. Bus
jau 2 metai, kaip jaučiu šal-
tį nugaroje, rankų pirštuose
ir nosies gale. Be to, nosies
galas visuomet būna parau-
donavęs. Taip pat labai
vargstu ir su kojomis; jos
greitai nusilpnėja, patinsta
ir kartų skauda, kad rodo
net sanariai būna iš vietų iš-
ėję, ir nebegali nei čever-
kų prisitaikinti. Kai kada
užveina ir galvos skaudėji-
mas, veidas papursta. Buvau
pas daugelį daktarų: vieni
sakė, kad aš turiu sinusitus,
kiti sakė, kad ne. Taip ir
kankinuos. Ar man dar yra
pagalba? Esu 38 metų. V. S.

Liet. Mot. Pil. Klubo
pirm. A. Markevičiūtė.

Nuo Redakcijos: Labai
gerai, kad Lawrence'o Lie-
tuvių Moterų Piliečių Klau-
bo pirmininkė neprisima
komunistiško vardo ir tokį
pavadinimą skaito šmeiztu.
Bet musų korespondentas
Balandis ir nesakė, kad tą
klubą sudaro komunistės.
Jis mums praneša, kad prie
to klubo priklauso visokių
pažiūrų moterų, bet komu-
nistės vadovauja. Todėl jis
savo korespondencijoje ir į-
spėjo klubietes, kad jos ap-
sisaugotų, nes komunistės
gali įtraukti jų klubą į bė-
dą. Pavyzdžiui, jos buvo pa-
kvietusios komunistų agit-
torką Abekienę ir jos "pa-
kurstytos išnešė rezoliuciją
prie prezidentą Rooseveltą."

Klubo pirmininkė savo
paaiškinime šitą Balandžio
žodžių neužginėja. Tai gi
išrodo, kad jis rašė teisybę.
O jeigu tokia rezoliucija iš-
tikrųjų buvo priimta, tai rei-
škia, kad komunistės nau-
doja klubo vardą kaip prie-
dangą savo penktakojiskai
propagandai prieš preziden-
tą Rooseveltą. Jeigu klubui
ištikrųjų rūpi lietuvių pa-
laikymas, kaip rašo jo pir-
mininkė, tai reikėtų juk ži-
noti, kad lietuvių gali kles-
tėti tik iš nepriklausomos
Lietuvos, o Lietuvos nepri-
klausomybė šiandien geres-
nio draugo neturi, kaip pre-
zidentas Rooseveltas. Tai gi
aišku, kad kam rūpi lietuvi-
bė, tas negali rašyti komu-
nistų rezoliucijų prieš
Jungtinių Valstijų presi-
dentą.

Atsakymas: Iš tamstos
trumpo aprašymo yra gana
aišku, kad tamstos liga nėra
viena liga, bet daugelis jų
susidėję ir daiktai. Viskas, ką
tamsta savo laisše nurodė,
yra tik ligos ar ligų pasek-
mės. Gi pačios ligos reikia
išieškoti. Dabar, kaip ir kur
išieškoti? Patarčiau tamstai
nevaikščioti nuo vieno gy-
dytojo pas kitą. Yra daug
geriau pasirinkti gydytoją ir
pavesti jam savo "bėdas."

Tokis gydytojas, pastudija-
vęs tamstos padėti savaitę
ar porą, pradės ligas išai-
skinti ir gydyti.

Jeigu tamsta negali pri-
vatinio gydytojo patarnavi-
mą nusamdyti, tai kreip-
kis į miesto ligoninę ir ten
gausi pagalbą. Vaikščioti su
patinusiomis kojomis ir šal-
ta nosimi nereikėtų. Atsi-
mink tamsta, kad tamstos
kentėjimui kitiems neskau-
da. Kiti žmonės dažnai to-
kių visai neatjaucia, ir į to-
kius nereikia daug dėmesio
kreipti. Tamstos liga yra
tamstos bėda ir pati apie tai
privalai kuodaugiausiai pa-
sirūpinti.

Klausimas: Gerb. d-rė,
se taukuose.

VALGIAI.

Bandukės iš žuvies.

Galima vartoti bile kokią
likusią žuvį. Išėmus kaulus,
sukapok žuvį smulkiai, pri-
dėk dusek tiek trintų bulvių
arba virtų ryžių, vieną smul-
kiai sukapotą svogūną, drus-
kos ir pipirų. Galima įmesti
kiaušinį, vienok bandutės
bus geros ir be kiaušinio.
Padaryk nedideles bandu-
tes, išvoliok duonos trupi-
nuose ir virink verdančiuo-

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokyti Kalbą
SUTAIŠE DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie
MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION
KAINA \$1.00.
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

DEL TŲ LAIŠKŲ IŠ LIETUVOS.

Po okupacijos iš Lietuvos
ateina įvairių įvairiausių
laiškų, dėl kurių kyla ginčų
netik privačiuose pasikalbė-
jimuose, bet ir spaudoj.
Mat, vieni tų laiškų rašyto-
jai džiaugiasi nauju gyveni-
mu ir net dėkoja Stalinui,
kad juos "išlaisvino," o kiti
skundžiasi, kad jau nebėra
kaip gyventi.

Kodėl tuli žmonės džiau-
giasi nauja "tvarka," prie-
žasčių gali but visokių, bet
svarbiausia yra ta, kad jie
yra suklaidinti bolševikų
propagandos. Nežiūrint
kaip dabar bloga, jie tikisi
kad vėliau bus geriau, nes
taip jiems kalba bolševikai.
Kiti gi yra gavę kokią nors
tarnybą prie bolševikų val-
džios, tai savaimi suprantam-
a, kad jie turi džiaugtis ir
girti naują režimą. Treti
džiaugiasi dėl to, kad neva
gavę žemės sklypelį, nesu-
prasdami to, kad ta žemė
nėra atiduota jų nuosavy-
bėn, o tik dirbti; jie negali
jos nei parduoti, nei išnuo-
muoti, ir jei tik nenorės ar
negalės dirbti, bolševikai
žemę vėl atims iš jų. Ketvir-
ti nudžiugo perversmu vien-
dėl to, kad buvo labai nepa-
tenkinti tautininkų režimu.
Penkti jau nuo senai buvo
įsimylę į Sovietų Rusiją
ir todėl dabar nudžiugo,
kad Rusija prijungė Lietu-
vą prie savęs.

Kiti laiškai beveik nieko
aiškaus nepasako. Jie kaip
tas Juozapas sapnas apie 7
karves ir 7 javų varpas: jei
esi gudrus, tai atspėk ką tai
reiškia. Štai, aš turiu laišką,
kurį rašo buvęs pasiturintis
ukininkas iš Šakių (Nau-
miesčio apskr.). Jis sakosi
pasitęsęs didelių ir gražų
namą, bet dabar viskas pa-
sikeitė, tai gal jis to namo
jau neteksias. Dobilai per-
nai neužderėję, pašarų gy-
vuliams truksta, ir po to vi-
sko jis priduria: "Aš manau,
kad Amerikoje tai labai ge-
rai." Tik supraskit: pasitu-
rintis ukininkas geris A-
merikos gyvenimu! Pir-
miau to nebudavo.

O štai kitas pavyzdys:
mano žinoma šeima per di-
delį savo darbštumą užsi-
dirbo ir susitaupe Ameriko-
je keliatą tūkstančių doli-
rių. Parvažiavę Lietuvon tie
žmonės nusipirko gražų ūkį
ir vis girdavosi, kad gerai
seksi. Bet dabar rašo savo
giminėms Amerikoje ir pra-
šo, kad padėtų jiems sugrį-
žti atgal Amerikon. Jų dau-
regelio metų sunkaus darbo
sutaupos jau zuvo. O jie jau
nebejauni, daugiau neuži-
dirbs. Ar tai ne skriauda
darbo žmonėms? O juk ne

juos vienus tokia nelaimė
dabar Lietuvoj ištiko.

Jeigu paprastas banditas
apiplėšia žmogų, tai jis bu-
na nors nubaustas, jei pasi-
seka jį sugauti. Bet kas gi
gali nubausti valdžią už pi-
ličių apiplėšimą?

Šitai nuskriaustų žmo-
nių Lietuvoje yra labai daug
ir jie negali šitokia "tvarka"
džiaugtis. Bet nedaug apie
juos mes girdim, nes jie bi-
josi rašyti ir skųstis. Juk
laiškai eina per cenzūros
rankas. Jeigu žmogus savo
laiške bolševikų diktaturą
nupeiks, tai gali atsitikti
vienas iš dviejų: arba tas
laiškas nenueis kur reikia,
arba ir jo rašytojas gali nu-
kentėti. Todėl ateina dau-
giausia tik tokių laiškų, ku-
rie bolševikams palankūs.

Kad žmonės bijosi bolše-
vikų teroro ir nedrįsta skus-
tis, tai geriausias pavyzdys
gali but kunigai. Juk kam-
kam, o jiems tai jau tikrai
po bolševikais ne pyragai.
Juos išmetė net iš kleboni-
jų. O bolševizmui jie ir be
to jau buvo priešingi. Dabar
gi atimtos iš jų algos, pa-
naikintas konkordatas, įves-
ta civilinė metrikacija, at-
imtos klebonių žemės ir tt.
Jeigu nebūtų pavojinga
peikti bolševikų režimą, tai
Amerikos lietuvių katalikų
spaudoje pasipiltų daugiau
laiškų su protestais prieš
bolševikų diktaturą, negu
komunistų "Laisvė" ir
"Vilny" telpa garbinimų
Stalino "saulei." O bet gi
tokių laiškų iš Lietuvos ne-
simato Amerikos kunigų
spaudoj. Kodėl? Juk rašyt
kunigai moka, turi laiko ir
noro smerkti bolševizmą
jiems nestinga. Jeigu jie ne-
rašo, tai reiškia, kad negali-
ma, arba labai pavojinga
rašyti.

Tai taip aš žiuriu į tuos
laiškus iš Lietuvos. Manau,
kad dėl šito mano pasisaky-
mo komunistai vėl pradės
rėkti, kad "Keleivis," "me-
luoja." J. Pakarklis.

LIETUVIŲ LAISVES MY- LETOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1941 METAMS.
Jos Mačiulis — pirmininkas,
906 Preccott St. Waukegan, Ill.
K. Sedoravičia — pirm. paeelbin.,
733 Lincoln st., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — turtarimu rast,
730 McAllister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis — turtų rast,
720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekūnas — kasierius,
726 — 8th St., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBEJAI
D. Lauraitis, K. Ambrozunas,
MARŠALKOS:
K. Pečiulis, J. Stoškus.
Susirinkimai būna paskutinį nedė-
lieri kožo mėnesio, 1:30 v. po pietų,
Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir
Adams Sts., Waukegan, Ill.

SIELOS BALSAI

GRAZIOS EILES, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuočių puikių paveikslų,
223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių.
JI PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO
DARBO VALANDAS.
KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILES:
TAUTISKOS, SEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS
TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00.
Audimo aparatai \$1.25.

Kiekvienas turėjęs papuošti savo knygyną minkta knyga.
Kiekvienas nusipirkęs tą knygą padidins. Pirmas geriausias
sigt "Money Order." Popierinius galima apsiųsti tiesiog papras-
tame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" ad-
resą ir nepamirškite prilypti už 3 centus markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

NEPAGAUTOS BOLŠEVIKŲ CENZUROS

KĄ RAŠO PAČIŲ BOLŠEVIKŲ LAIKRAŠČIAI LIETUVOJE.

Patys išjuokia savo betvarę ir jos vykintojų negramotumą.

Paleckio valdžios organas "Tarybų Lietuva" įsidėjo tokį aprašymą, prie kurio, kaip sako žemiau, nieko nei pridėsi, nei atimsi. Mes jį perspausdiname ištiesai:

"Metalų apdirbimo trusto inspektorius vieną gražią dieną įsmuko į metalo gaminių dirbtuvės Vilijampolėje patalpą, žnegeterėjo į kėdę, išsiėmė iš portfelio dokumentą ir iškilmingai paskelbė dirbtuvės technikiniam vadovui:

—Dvylika tonų galanterijos prekių kovo mėn., prašau atitinkamai paruošti.

Technikinis vadovas žvilgtelėjo į dokumentą, pasakui į inspektorių, po to apžvelgė lentynose sukrautas prekes ir tyliai tarė:

—Ar tamsta kartais neapsirikai? Tamsta matai, mes gaminame įvairias sagutes, popierių sąvaržėles, knopkes, šaukštus, šakutes, lagaminų užraktus, langų grandinėles...

—Ne, neapsirikau. Štai parašyta: 12 tonų.

—Na, tai Planavimo skyrius apsiriko, nes, jeigu mes gamintume tokiomis, tai ir tuomet per istisus metus nesuvaržytume įvairioms kanceliarijinėms sąvaržėlėms tiek daug metalo, o ka čia bekalbėti per mėnesį. Mes juk turime kiekvienos savo gaminių rūšies gaminti po tiek ir tokios, po kiek daugiausia išperkama, kad kuo daugiausia ir kuo pigesnių prekių patektų į rinką, kad kiek galima sumažėtų jų savikaina.

—Buk tamsta geras, gerai pagalvok dar. Gal but, vis dėlto bus galima? Juk taip imponantiškai atrodo: tonos!...

—Gerai, aš pagalvosiu, ateikite poryt.

Po dviejų dienų vėl atėjo inspektorius, ir vedėjas įteikė jam gaminių sąrašą—viso 11 tonų 130 kilogramų.

—Čia dar trūksta 870 kg!—tarė nusiminęs inspektorius.

—Na, tai tamsta gali tuojau gauti.

Technikinis vadovas pasiėmė kaip senovės Romulas: vienu plunksnos brūkštelėjimu jis vietoje 1,000 langvųjų lagaminų užraktų pažymėjo didesnį numerį, ir atsirado užraktai transokeaniniams lagaminams; jis padidino langų grandinėlių svorį, ir tokias grandines jau buvo galima vartoti durims; jis padidino sagučių svorį, ir šios atrodė jau kaip kanarėlės.

—Taip, štai tamsta 12 tonų 560 kilogramų, kaip norėjai. Tačiau įspėjau tamsią, kad čia bus transokeaninių lagaminų užraktai. O kas šiandien bekeliauja per vandenyną?

—Transokeaninių lagaminų užraktai taip pat prekę. Svarbiausia—planas įvykdytas.

Inspektorius išėjo, o vedėjas skaičiavo toliau. Ir čia atsirado naujas sunkumas: kanceliarijinėms sąvaržėlėms buvo reikalinga pagal planą 3,000 kilogramų vielos. Dėl to rytojais dieną jis nuėjo į Tiekimo ir realizavimo skyrių ir paprašė:

—Duokite man 3,000 kg. plonos vielos Nr. 20.

—Ar tamsta iš kitos planetos nukritai? 3,000 kilo-

gramų? Musų fabrikas pagamina per mėnesį viso tik-tai 500 kg., o jūsų dirbtuvė nėra vienintelė metalo prekėms gaminti. Ir ką gi tamsta veiks su 3,000 kilogramų?

—Tiek reikalinga pagal planą—12 tonų metalo galanterijos prekių pagaminti. —Juk tam ir 300 kg. perdaug!

—Kuo laikote mane: bepročiu ar kenkėju?—suriaumojo vedėjas. —Jeigu man tenka įvykdyti 12 tonų planą, tai man reikia 3,000 kg. vielos, o jūs tiek tokios plonos vielos negalite duoti. Aš imsiu gaminti prekes, kurių niekas nepirks. Jeigu aš atitinkamai padidinsiu kitų gaminių svorį, tai pastarieji nebetiks savo paskirčiai, ir bus veltui išieškota medžiaga.

Jis užtrenkė duris ir nuėjo į Planavimo skyrių. Ten jis pasakė maždaug tokią kalbą:

—Gerbiameji draugai! Jūs užsakėte musų dirbtuvei pagaminti kovo mėnesį 12 tonų metalo galanterijos gaminių. Jūs turite tame plane išakmiai nurodyti, kiek reikia gabalų, kiek tuzinų, kokio dydžio, kokio ilgio, žodžiu, tiek ir tokių, kiek ir kokių mes paprastai gaminame, o ne išistomis tonomis. Kitaip, pagal jūsų planą:

(1) bus gaminamos prekės, kurių niekas nepirks, o jeigu dėl tinkamų prekių stokos ir pirs, ir tas nereikalingas, tai be reikalo bus erzunami pirkėjai;

(2) užuot atpigusios, prekės dar pabrangs, o svarbiausia

(3) bus be reikalo sunaudojama daugiau medžiagos, negu toms prekėms pagaminti reikalinga;

(4) reikalingos vielos negalima gauti, nes vielos fabrikas taip pat dirba pagal toninį planą ir vietoje vartotinių prekių gamina per sunkias, o dėl to mažai betinkamas rinkai. Jeigu tamstos butumėte atidžiai perskaitę XVIII partijos konferencijoje pasakytą drg. Malenkovo kalbą, tai butumėte neparuošę tokių planų... (čia buvo pavartotas nespausdintas žodis). Dursy smarčiai trinktelėjo.

Epilogas.

Dėžėms su pagamintomis metalo galanterijos prekėmis užkalti dirbtuvei prireikė vinių. Buvo pasiūstas darbininkas į geležies prekių krautuvę.

—Prašau vinių dėžėms sukalti.

—Tokių mes neturime. Gal but, tiks šitos?

Ir parodė darbininkui tokio didumo vinių, kaip naujagimis vaikas. Tikslai tai vinis svėrė vos... ketvirtadalį kilogramo.

Sugrįžęs darbininkas sakė:

—Vinių fabrikas dirba jau taip pat pagal tonas! Tonos turi būti tikrai gražus daiktas, ypač pritaikius jas obuoliams. Jeigu jų dar užaugtų.

BOLŠEVIKAI ĮSITAISĖ 900 HEKTARŲ DVARĄ.

"Tiesa" praneša, kad prie Baisogalos dvaro, kuris anksčiau priklausė Komariui, esąs prijungtas ir vietos klebono ukis. Iš visų nusavintųjų ukių sudarytas bolševikiškas dvaras, turįs net 900 hektarų.

Vokiečių Subombarduotas Airijos Miestas

Šis vaizdelis parodo Belfasto miestą šiaurės Airijoje, kurį suardė vokiečių orlaivai. Keli šimtai žmonių buvo užmušta ir sužeista. Tai buvo nacių įspėjimas Pietų Airijai, kad ji neduotų savo uostų Anglijos laivams.

NE PALECKIS IR GEDVILA, BET MASKVA.

Nors oficialiai ir skaitoma, kad subolševikintoji Lietuvos respublika turi savo atskirą valdžią, tačiau nei "draugas" J. Paleckis, nei komisarai neturi jokios valdžios. Visą diktuoja Maskva per savo generalgubernatorių Podzniakovą, buv. SSSR atstovą Kaune. Visi aktai, kurie numatoma okupuotoje Lietuvoje skelbti iš anksto paruošiami Maskvoje. Patekę į Lietuvą, jie tik išverčiami į lietuvių kalbą ir pateikiami "draugui" J. Paleckiiui pasirašyti, ką jis, kaip pridera Stalino bernui, ir daro, nedrįsdamas tuose aktuose pakeisti nei kabliuko. Komisarų taryba, vadovaujama M. Gedvilos, nedrįsta galutinai spręsti nei smulkių reikalų. Jie taip pat turi atsiklausti arba Podzniakovo, arba tiesiog Maskvos.

KAUNO APSKRITY YRA TIK 14 BOLŠEVIKŲ.

Kaune įvyko bolševikų partijos Kauno apskritys komiteto posėdis. Iš laikraščiuose įdėto aprašymo matyti, kad bolševikų partija visame Kauno apskrityje turi—14 narių ir 3 kandidatus! Kauno apskritys organizacinio biuro pirmininkas yra "tovarišė" Kolasov. O Kauno apskritys vykdomojo komiteto (buv. savivaldybės) pirmininko pavaduotojų paskirtas "tovarišė" Portnov.

Tai tokios bolševikų "spėkos" Lietuvoje. Jeigu ne raudonoji Maskolijos armija, moterys su šluotomis juos išvytų iš Lietuvos.

Lengvas Budas Išmokyti Angliškai.

Rankinis reikalingiausias žodžių ir sakalbėlių. Si knyga sutausyta taisyklomis ir suprantamais, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliai. Josje telpa netik atskiri žodžiai bet čielis sakiniai, pasikalbėjimai darbo diektam, vaduojant kur nors, nuėjus krautuvę, pas dakara, pas barzdasuti, pas kraucia ir tt. Su fone išdėstoma ir gramatika. Antre pavidinta ir pagerinta laida. Sutaupę St. Michelsonas Pasa 65.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia pridurti garsinimo administracijai naują PANEDELIO VAKARŲ. Siuolant per patalą, reikia patalstis iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip paneigė. Jy. Vėliau gauti garsinimai ir tos savaitės numeris nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesutrukdėtų, skyti su pagarsinimu reikia siųsti ir meketi.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokią parengimą, trumpas pranešimų patalpinam už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo cento.

Už palekkelimus darbininkų, par-davimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambes-nėm rašom antgalvis—15c. extra.

"Keleivis" prenumeratoriams už palekkelimus gimintų ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio palekkelimo kaina 5c.

Norint palekkelto su pavelsku, reikia patalstis fotografiją ir klausyti kalbos.

"KELEIVIS", 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

DAR LEIDŽIAMA PRIVATINĖMS KRAUTUVĖMS VEIKTI.

Bolševikinės Lietuvos komisarų taryba paskelbė, kad privati prekyba bus galima tiek gavus atitinkamą leidimą. Leidime bus nustatytas galiojimo laikas, veikimo rajonas, produktai ir prekės, kuriuos leidžiama supirkinti, ir... kam juos leidžiama pardavinėti. Toms krautuvėms, kurioms leidimas neduotas, įsakoma atiduoti turimus produktus ir prekes sovietinei prekybai. Šis nutarimas įsigalioja Vilniuje ir Kaune nuo gegužės 1 d., o visur kitur—nuo balandžio 15 d.

Leidimai privatiniai prekiauti bus duodami tik ten, kur bolševikai nesukubio pristeigti savo valdinių krautuvų. Bet leidimo laikas bus apribotas.

DARBININKAI NEPAŠI-DUODA BAUDŽIAVAI.

Bolševikų partijos organas "Tiesa" skundžiasi, kad darbininkų nesiseka prirakinti prie darbavietės, kaip to reikalauja maskoliskieji baudžiavos įstatymai. Pav., Kauno metalo fabriko "Neris" vienas mokiny, gaudavęs atlyginimą pagal trečiają kategoriją, perbėgęs dirbti į "Liviela", kur gaunąs aukštesnį VI kategorijos atlyginimą. Kitas "Technodegos" darbininkas, nieko nepranešęs direktoriui, perėjo dirbti į "Diana". Panašius atsitikimus esą ir daugiau. Laikraštis reikalauja "griežtomis priemonėmis" salinti tokius reiškinys.

SLIOMKĖ APRUPINO SAVO SORĘ.

Jau buvome rašę, kad su-sovietintosios Lietuvos bolševikų partijos centro komiteto prekybos skyriaus vėtik gavus paskirtas "draugas" Šliomkė Maimin. Dabar patiriame, kad Šliomkė gerai aprupino ir savo žmoną Sorę. Ji paskirta tiekimo ir gaminių realizavimo valdybos valdytojo pavaduotoja. Paties Šliomkės rankose yra visa okupuotosios Lietuvos prekyba, taipgi ir kooperatyvai.

KAIP VEIKIA NEMOKAMAS "GYDYMAS" LIETUVOJE.

"Tiesa" aprašinėja, kaip atrodo "nemokamas" gydymas okupuotoje Lietuvoje. Kaune staigiai kraujaplūdiu susirgo Virbašienė. Nuvežus ją į ligoninę, buvo at-sakyta, kad nėra vietų, o į pastabą, kad ligonė beveik miršta, gautas atsakymas: "Jei miršta, vežkit į kapines, mums nesvarbu!" Gydytojo taip ir nesulaukta.

UKININKAI PRADEDA JAU NEBEKLAUSYTI NAUJŲ PONŲ.

"Tiesa" skelbia, kad agi-tatoriams atvykus į Papilio valsčių, Biržų apskr., žmonių vartų į susovietintuosius kooperatyvus, daugelyje vietų valstiečiai staciai sakę: "Ka, ar vėl atvykote monyti?"

INKVIZICIJA. Parašė N. Gusev. Puiki naudinga knyga, aprašanti katalikų bažnyčios siuntimas ir pradžia reformos. Su daugeliu penkių paveikslų. 215 pusl. \$1.00

PANAİKINO LITUS, NE-DAVĖ PROGOS JUOS IŠKEISTI.

Kovo 25 d. "Tiesa" paskelbė tokį pranešimą: "Lietuvos TSR liaudies komisarų taryba praneša, kad nuo 1941 m. kovo 25 d. litas išimamas iš apyvartos. Visi atsiskaitymai nuo minėtos dienos daromi tik tarybiniais rubliais."

Pastebėjime, kad pranešimas paskelbtas tą pačią dieną, kaip įsigaliojo. Tokiu būdu okupantai dar įvykdė vieną gengsterišką gyventojų apipilimą!

RAUDONA VELIAVA SU "BURŽUAZINIŲ" STIEBU.

"Tiesa" aprašinėja, kaip dabar atrodo Vilniuje. Pirmiausia laikraštis konstatuoja, kad busias nugriautas žydų geto. Tolesniame savo aprašyme korespondentas piktinasi, kad Gedimino pilies bokšte plevėsuoja raudonoji bolševikų vėliava, pakabinta ant stiebo, išdėžyto "buržuazinės Lietuvos ženklais." Mieste dar esą pilna pardavėjų, kurie siūla Vyties ženklą su tautinėmis vėliavėlėmis. Ne tik ant pašto dėžučių, bet ir prie daugelio įstaigų matai "buržuazinio ženklaus."

TOLYN VIS "GERYN."

Kažkoks A. Petriokas, Šakių apskritys vykdomojo komiteto statistikas, rašo, kad visa Šakių apskritis palikta be prekybos bazės, kurios skirsto prekes. Pasak jo "prieš du mėnesius buvo atvykęs atstovas iš Kauno prekybos bazės steigimo reikalui. Bet iki šiam laikui nieko nepadarė." Valstybinėms įstaigoms uždrausta pirkti raštinės reikmenų kitur, kaip prekybos bazėse, o jos nėra. Taip žmonės nežino, kur gauti popierio, rašalo ir plunksnos.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS. Šioje knygoje telpa daugybė naujų, labai gražių ir įdomių monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristiškos ir liaisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvaikiojimams, balsiams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. So. Boston. 25c

AMŽINOS DAINOS.

Šioje knygoje telpa 11 geriausių Jovaro dainų. Jos tinka deklamacijoms ir dainavimui. Kaina 15c

Žmonių Nuosavybė Baigiama Naikinti.

Smulkaus nejudamojo turto nuosavybės teisė okupuotoje Lietuvoje dar palikta, bent oficiališkai. Tačiau praktiškai ji baigia nykti. Ir tai dėlto, kad miestuose namai ir sklypai apdedami tokiomis dideliais mokesčiais, jog noroms nenoroms ne vienas savininkas nuo savo nuosavybės jau atsisakė arba bus priverstas neužilgo nuo jos atsisakyti.

Ukininkai jiems paliktų naudotis ukių taip pat nepajėgs išlaikyti, nes be didelių mokesčių jie turi valdžiai mokėti ir natūra. Tokiu būdu ukininkai verčiami "savo noru" išsižadėti ukių ir rašyti į kolchozus. Jau kelias tokių kolchozų yra įsteigta.

SUŠAUDĖ KUNIGA SUŠINSKĄ.

Patirta, kad okupuotosios Lietuvos pasienyje šių metų kovo viduryje buvo sušaudytas kun. Sušinskas. Jis buvo kaltinamas mėginimu peržengti spygliuotąją sieną. Be to, jis buvo įtariamas, padėjęs kitiems lietuviams sprukti per žaliąją sieną.

NEBUK ŽILAS

ISRODYK 10 METŲ JAUNESNĖ

Stebuklingos Gydolės, kurios Panaikina Žilumą. Plaukų siukšmą ir Plaiskanas. Šias gydoles privaletų turėd. Kiekvienas, kuriam žyla, slenkta arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki būvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiulome didelį \$2.00 pakelį už \$1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaukų dolerį. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Raskite laujančių agentų.

VALORTONE HERB CO., Dept. 1, P. O. Box 305, Clinton, Ind.

AR ROMOS Popiezius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nuskriaustoms tautoms.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažosios Azijos. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaune Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškina kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškina, kas formos, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokomis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš deivito šimtmečio ir jų darbai.

SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiezius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Prancūzijai 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštarsys, kurios tą revoliuciją išaukė Romos bažnyčia Ispanijoj ir Meksikoj.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikėtinųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasisavintimai ir pareiškimai plačiai žmonijai kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiezius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityt tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažint su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitoki supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaislą ir tamsinimą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audimo viršeliais, gražiai sidabrinėm raidėm išpaustas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršeliais, kaina \$1.25.

Galima gauti pas autorių, sekantiu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON, PA.

Taipgi galima gauti tą knygą nuordyta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi: Dievai, pradedant nuo senės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Senovės Lietuvių žinyčia

Įspatingai dabartinės krikščionybės gadynėje kiekvienas turėtų perskaityti, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.

Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieriaus spaudais—1.00; audimo apd.—\$1.25. Pigu galima gauti popierinį dolerį arba "Money Order". Adresuokit sekantiu:

KELEIVIS, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

Vietinės Žinios

APSIGYNIMO FONDO VAJUS.

Prašo lietuvius prisidėti.

Gegužės 1 d., ateinantį ketvirtą, didžiajam Bostono pašte pradės parduoti United States Defense Savings Bonds ir Postal Savings stamps kaip priedą prie Amerikos apsigynimo programos.

Naujieji Defense Savings Bondai yra panašūs jau žinioms "Baby Bond," kuriu išpirko už daugiau kaip \$5,000,000,000 vertės nuo 1935 m. virš pustučio milijono Amerikos žmonių.

Defense (Apsigynimo) Bondų gegužės 1 d. ir vėliau bus galima pirkti už \$18.75. Po 10 metų tu Bondų tikroji vertė bus \$25.00. Reikia, per dešimtį metų jie užaugs 33 1/3 nuosimėio.

Po šešių dienų po nupirkimo, bile reikale tuos Bondus galima iškeisti į pinigų ir gauti užaugusį nuosimėio.

Bondų bus visokių: po \$25, \$50, \$100, \$500 ir \$1000. Dabar jie parduodami 33 nuosimėiais pigiau, ir per 10 metų jie priaus tikrosios jų vertės.

Tie, kurie neišgales nupirkti iš karto \$25 bonde arba didesni, paštas išleido naują seriją Pašto Savings Stamps po 10c., 25c., 50c., \$1, ir \$5. Kiekvienam Savings Stampų pirkėjui, kuris pirs už daugiau kaip 10c. bus duodamas kišeninis albumas, iš kurio galima sulipyt stampų iki \$25 ir paskui išmainyti jas į bonde. Jau 3 milijonai tokių albumų yra prirengta.

Sekretorius Morgenthau pareiškė, kad net mažas vaikas ar mergaitė sutaupinus 10c. gali pirkti savo vardu savings stampą, prisidedamas prie šalies apsaugos.

Be to, jis pareiškė, "pirkdami dabar United States Savings Bonds, jūs apsaugojat savo paties pinigus ir sa-

vo paties ateitį, kuomet padedat šalies apsigynimui."

Operetė "Apkalbos ir Meilė."

Lietuvių Radijo Korporacijos pastangomis pereiną nedėdienį South Bostono municipalinėje salėje buvo pastatyta dviejų veiksmų operetė "Apkalbos ir Meilė." Veikaliukas vaizduoja neva Lietuvos žmonių papročius. Ukininkas Juozas pasisamdo iš Seduvos miestelio atvykusią "miescionką." Ji graži mergina ir į ją tuoj įsimyli ukininko sunus — tai meilė. Bet kaimietės moterys pradeda liežuvausti, kad ši mergina nežinia iš kur atvykusi, "miescionka," "pliuskė," nemoka žegnotis, pagaliau jos sužino, kad ji apsigavusi, ir pradeda kurstyti ukininką, kad ją išvystų — tai apkalbos. Bet meilė paima viršų ir pletkininkams tenka nusivilti. Tai toliau tos operetės mintis.

Jos pastatyme dalyvavo: Ona Turauskienė, Jonas Krukonis, Jonas Varnas, Ona Kavaliauskaitė, Jonas Tamulionis, Milda Anestaitė, Marijona Dusevičiūtė, Emilija Burbulienė, "Keistučio ir Birutės" choras ir "Saulutės" mergaičių choras. Tarpe aktų solo padainavo p-lė Emilija Tataronaitė, žinoma muzikos mokytoja.

Reikia pasakyti, kad vakaras buvo gražus. Ypač gražiai išrodė scenoje čia augęs mūsų jaunimas, mergaitės ir vaikai.

Sustojo senas dienraštis.

Pereitą savaitę užsidarė "Boston Evening Transcript," pats rimčiausias ir svariausias dienraštis Bostone. Jis ėjo 111 metų. Jį skaitė daugiausia inteligentija.

Šį panedėlį Roslindalėje nukrito nuo arklio ir užsimušė policmanas Donlan.

Taip Suplėškėjo 200 Namų

Neatsargus vasarotojai anadien uždegė girias Massachusetts pajury. Miškai buvo labai išdžiuvę ir bematant visa Ocean Bluffs apylinkė paskendo ugnį. Ocean Bluffs miestelis buvo visai nušluotas nuo žemės veido. Suplėškėjo daugiau kaip 200 namų. Ši nuotrauka parodo miestelį degant.

Kaip brangsta namų statyba

Federal Home Loan Bankas vėl paskelbė namų statybos apžvalgą, iš kurios matyti, kad statyba nuolat eina brangyn, kas reiškia, jog ir namų kainos turi kilti.

Pastatyti vienos šeimos 6 kambarių vidutinį namą Bostone kainavo:

1938 metais \$6,191.
1939 metais \$6,377.
1940 metais \$6,490.
1941 metais \$6,760.

Šitos kainos paimtos iš kiekvienų metų kovo mėnesio ir jos reiškia tą patį namą.

Į tas kainas neįskaityta nei žemė, nei loto apdirbimas, nei takai, nei kelias į garažą, nors garažas vienam automobiliui įskaitytas. Neįskaityta taipgi pečiai, vandens šildytuvai, sienų popierės, šaldytuvai, lempos, langų užlaidos nei kiti mažesniai. Šio žemė ir kiti daiktai kaina kainuotų apie \$8,000.

Massachusetts legislatoron yra įneštas bilius atimti komunistams teisę dalyvauti valstijos rinkimuose.

Lynno policija areštavo 28 žmones už lažybas arkliu lenktynėmis. Jie turėjo užsimokėti \$380 pabaudų.

GROSERNĖ

ir šaltu metų krautu greitam paravimui. Ten pat yra kambariai gyvent. Renda pigi, pragyvenimas užtikrintas. Kapitalo daug, nereikia atsisukti greit, nes savininkas išvažiuoja prie valdžios darbo. Klauskit: P. S. (9) 253 Broadway, So. Boston, Mass.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

411 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0918
RES. 251 CHESTNUT AVE., JAMAICA PLAIN, MASS.
Res. Tel. Arnold 1928

Operetės artistai patiko Cambridge'aus lietuviams.

Artistai, kurie pereiną nedėdienį South Bostono dainavo operetę "Apkalbos ir Meilė," po vaidinimo buvo atsilankę į Cambridge'aus lietuvių klubą su visais liaudiškais kostiumais, gražiai mums pašoko lietuviškus šokius ir padainavo mūsų liaudies dainelių. Labai smagu, kad mūsų jaunimas Amerikoje palaiko savo tėvų krašto kultūrą.

F. Ramanauskas, Klubo vedėjas.

Roxburyje pereiną savaitę ginkluotas banditas užpuolė vaistinę ir persovė buvusį tenai kostumerį.

REIKALINGAS DUONKEPIS.

Turi mokėti kenti RUGINE DUONA IR BULKUTES. Kreipkitės ypatingai ar laisvai: Z. (8) 253 Broadway, So. Boston, Mass.

Pirk Namą Dabar

Kainos kyla ir kils.

Bilionai dolerių paleisti cirkuliacijon paliečia kreditą. Žmonės turi daugiau pinigų, moka didesnes rentas ir todėl namų savininkams yra patogesnės sąlygos.

Dabar dar turime didelį pasirinkimą visose miesto dalyse 3-jų, 2-jų ir vieno kambario namų, su garažais ir be, nuo Banko ir Valdžios H. O. L. C. kuriuos galima pirkti pigiomis kainomis ir lengviausiomis išlygomis. Parvyzdžiui:

1. Labai gražus 3-jų Seimynų, 15 kambarių, su voniomis ir visais moderniais patogumais, prie ir už pakelio piazais, atskirai apšildomas, vieta garažui. Labai geroji ir gražioji vieta. Dorchester. Kaina tik \$5500.

2. 2-jų Seimynų, 12 kambarių, garų šildymas, arti South Bostono beach'io, didelis daržas. Kaina tik \$4500 ir tik \$450 įmokė.

3. 6-jų Seimynų, po 6 kambarius su voniomis, pečiais, šiltu ir šaltu vandeniu, labai parankioji vietoj prie Broadway, kaina tik \$5000.

Dėl atsakancio patarnavimo kreipkitės prie adv. Gailiaus agentūros arti Lietuvių svetainės. Čia gausite specialiai prirengtus namų katalogus ir reikale savo automobilio nuvešime pasizūrėti veltui.

BOSTON REALTY TRUST

317 E Street, South Boston, Mass.

Tel. SOU 2732

SOCIALISTŲ 35 METŲ SUKAKTIS.

Ateinantį nedėdienį Emery salėje bus didelis pokilis.

Sukanka jau 35 metai, kai Amerikoje įsikūrė Lietuvių Socialistų Sąjunga, suvaidinusi didelį ir gražų vaidmenį mūsų visuomenės gyvenime. Taigi tai garbingai sukakčiai paminėti, Bostono kolonijos socialistai ruošia pokilį ateinantį nedėdienį, 4 gegužės. Pokilio vieta, Emery Hall, 1436 Dorchester ave., prie Fields Corner, Dorchesteryje. Pradžią kaip 6:30 valandą vakaro.

Bostono draugai tikisi daug svečių ir iš tolimesnių ko'onių, todėl patartina bilietus užsisakyti iš kalno, kad būtų užtikrinta vieta sa'ėj. Bus gera vakarienė ir bus išsigerti. Bus prakalbų, muzikos ir pasilinksminimo. Bilietų galima gauti "Keleivio" ofise. Kaina — \$1 asmeniui.

Diktatoriai ir jų agentai šiandien skelbia, kad socializmas esąs jau "zuves." Bet socialistai sako, kad socializmas ne tik nėra zuves, bet jis dar nušluos nuo žemės paviršiaus visus diktatorius ir paskelbs visoms tautoms laisvę.

Taigi prašome kiekvieną ir visus atvykti ateinantį nedėdienį į šią socialistų jubiliejų ir įsitikinti, kad laimingesnė žmonijos ateitis ištikrųjų priklauso socializmui.

Komitetas.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.

392 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: SOUTH Boston 1320

Ligoninės ofisas—Back Bay

528 COLUMBUS AVE., BOSTON, MASS.

Valandos: Ryte ir pagal sutartį.

Telefonas: KENmore 7432

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS TYTOJAI (Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas

Saugi priežiūra, kaina oficialiama

326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUTH Boston 4618

YVONNE'S HOUSE OF BEAUTY

YVONNE NAURA

Lietuvių Moterų Grožio Kultūros Lavinto Ekspertė

9 EASTERN AVENUE

Dedham, Mass.

Tel. DEDham 1636

GĖLĖS KIEKVIENU REIKALU

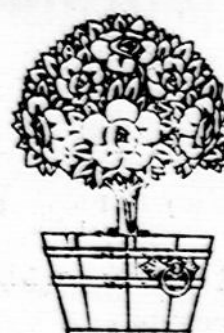
PRITARKIT SAVO MYLIMOS MEILEI SU SKAISIAI SPALVUOTOM GĖLĖM IR PALYDEKIT SIMPATIJĄ A R B A UŽUOJAUTA SU KVEPIANČIOM GĖLĖM. Užiekit pas

THE BALTIC FLORIST

502 E. BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Gėles nusiunčiam į bile vietą Amerikoje. Tel. SOU 0489

Pridek prie Pavasario dienos smagumo stiklą gaivinančio

PICKWICK

"ĖLIUS kurs yra ĖLIUS"

IS KRANO IR BONKOMIS

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

Willys 4 Durų Sedan \$665

F. O. B. Toledo. Kitokie priedai—extra.

PLAINSMAN MODELIS WITH OVERDRIVE
PADARO DAUGIAUSIA MYLIŲ ANT GALIONO
SU WILLYS AMERICAR KARU NUVAZIUOSI
29.06 MYLIAS SU GALIONU GAZO.

Tai karas, kuris laikys jus ilgus metus ir jo inžinas per ilgus metus duos jums patenkinamą smagumą.

Willys Americar turi vietos visai jūsų šeimynai, jis patenkinamai gražus ir neprilyginamai smagus kelionėje.

TEMYKIT! NEPALYGINAMAI JO ŽEMĄ \$595

KAINA—SPEEDWAY COUPE TIK F.O.B. Toledo

Pamatykite tą stebuklingą karą greičiausiai kaip galite. Mes galime pristatyti jums bilį į kurią vietą visoj Naujojo Anglijos. Norint daugiau informacijų iš tolimesnių vietų klauskite laisku.

BOSTON STREET GARAGE

PETER PILVINS WILLYS SALES & SERVICE
119 BOSTON STREET, SOUTH BOSTON
Tel. GEN 9296 Namų Tel. COL 9057

Policija paskelbė, kad jei jos suimti vyrai tarp 21 ir 35 metų amžiaus neturės prie savęs registracijos kortų, tai jų nepaleis.

Besikarstydamas stogais, Roxburyje nukrito nuo 3 aukštų namo 8 metų amžiaus italukas Costa ir ant vietos užsimušė.

Tel. TR0bridge 639

Dr. John Rephis

(REPHIS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: nuo 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.

278 HARVARD STREET

kamp. Inman at. arti Central oho

CAMBRIDGE, MASS.

Tel. KIR 7119

Paulina Luceckas M.D.

LIETUVĖ GYDYTOJA

VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8

SEKMDIENIAIS PAGAL SUTARTI.

400 BROADWAY

Cambridge, Mass.

TEL. SOU 2712

Dr. J. C. Seymour

(LANDIUS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Specialybė: Akis, Vidurinė Lige.

Ausp. Nosis ir Gerklė.

Vartoja vėliausias konstrukcijos X-RAY Aparat.

VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8

534 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Telefonas 21324

MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,

nuo 7 iki 8 vakare.

107 SUMMER STREET,

LAWRENCE, MASS.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:

Nuo 9 ryto iki 7 vakare.

Seredomis:

Nuo 9 ryto iki 12 diena.

447 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder

iš Leningrado

Specialistas Vyrų ir Moterų Lige, taipgi Kraujo ir Odos.

Valandos: nuo 10 iki 12 diena,

nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare

180 HUNTINGTON AVE.,

BOSTON, MASS.

Tel. Commonwealth 4570

Tel. 2824 Gyv. 31129

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12

nuo 2 iki 5,

nuo 7 iki 9,

Seredomis 9 iki 12

ir sutarom.

AKIŲ DAKTARAS

Ištaiso defektus akis ir tinkam laiką auginti akis. Isgaminuoja ir prikiro akinius.

114 SUMMER STREET,

LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 28

BOSTON. Tel. Lafayette 3871

arba Somerset 3044-J

SPECIALISTAS KRAUJO INESTO

IR NERVŲ LIGŲ.

Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.

Nedėliomis. nuo 10 ryt. iki 1

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone

SOUTH

Boston

1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ

IR TROKŲ AGENTŪRA.

Kainos Subtiliai Pigios.

Dideli pagražinimai ir

Hydraulic Brakeis.

Peter Trečias ir

Joe Kapocinas — savininkai.

Talymo ir demonstravimo vieta:

1 HAMLIN STREET

Kamp. East Eighth St.